

دانشکده علوم ریاضی
گروه ریاضی کاربردی

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته
ریاضی کاربردی، گرایش گراف و ترکیبیات

عنوان

رنگ آمیزی پویای گرافها

استاد راهنما

دکتر میثم علیشاهی

استاد مشاور

سید رضا موسوی

دانشجو

معصومه ولی زاده مقدم

۱۳۹۳

خدا با نذکانت سکر نعمت های تو کنند
و من سکر بودن تو،
چرا که نعمت،
بودن تو ست...

تقدیم به
” پدر فداکار، مادر عزیز و همسر مهربانم...”

سپاس گزارمی...

سپاس و ستایش خدای راسخ است که آدمیان را اندیشیدن و تفکر آموخت تا به سرانگشت معرفت، اسرار هستی را یک به یک پرده بردارند. خداوندی که هر پرستی را پاشی ختم نمود و ذهن پویای بشر را مشتاق یافتن این پانچ باقرار داد. پروردگاری که در سایه رحمت بی پیمانش توانستم گامی دیگر بردارم و وجود خویش را به زینت علم بیارایم. باشد که به خود آیم، شاکر باشم، اندیشه ای کنم و طریقی کزینم.

الکون که خداوند متعال بر بنده حقیر خود منت نهاده و از سر لطف و کرم مرالایق فراگیری علم قرار داده، چنانچه این مختصر تلاشم شایسته ارزشی باشد، شایسته تر آن است که زحمات استاد بزرگوارم آقای دکتر مینم علیشاهی را ارج نهم که در سایه راهنمایی های عالمانه ایشان، سعی و تلاش بی حد و حصرشان، دلسوزی های صبورانه و همکاری های بی دریغشان، این بارگران به منزل نمی رسید.

بر خود لازم می دانم از استاد صبور جناب آقای سید رضا موسوی که زحمت مشاوره این پایان نامه را بر عهده داشتند شکر کنم. از محضر اساتید محترم داور آقای دکتر نادر جعفری رادو آقای دکتر صادق رحیمی شعر بانی و نیز از نماینده محترم تحصیلات تکمیلی آقای دکتر علیرضا ناظمی و سایر اساتید بزرگوار گروه ریاضی کاربردی شکر می کنم.

تعمدنامه

اینجانب معصومه ولی زاده مقدم دانشجوی کارشناسی ارشد رشته ریاضی کاربردی دانشکده علوم ریاضی دانشگاه شاهرود، نویسنده پایان‌نامه با عنوان رنگ‌آمیزی پویای گراف‌ها، تحت راهنمایی دکتر میثم علیشاهی متعهد می‌شوم:

- تحقیقات در این پایان‌نامه توسط اینجانب انجام شده است و از صحت و اصالت برخوردار است.
- در استفاده از نتایج پژوهش‌های دیگر پژوهش‌گران، به مرجع مورد استفاده استناد شده است.
- مطالب این پایان‌نامه، تاکنون توسط خود، یا فرد دیگری برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی در هیچ‌جا ارایه نشده است.
- حقوق معنوی این اثر، به دانشگاه شاهرود متعلق دارد، و مقالات مستخرج با نام “ دانشگاه شاهرود “ یا “ Shahrood University “ به چاپ خواهد رسید.
- حقوق معنوی تمام افرادی که در به‌دست آوردن نتایج اصلی پایان‌نامه تاثیرگذار بوده‌اند، در مقالات مستخرج از پایان‌نامه رعایت می‌گردد.
- در تمام مراحل انجام این پایان‌نامه، در مواردی که از موجود زنده (یا بافت‌های آنها) استفاده شده است، ضوابط و اصول اخلاقی رعایت شده است.
- در تمام مراحل انجام این پایان‌نامه، در مواردی که به حوزه اطلاعات شخصی افراد دسترسی یافته (یا استفاده) شده است، اصل رازداری و اصول اخلاق انسانی رعایت شده است.

معصومه ولی زاده مقدم
۱۳۹۳

مالکیت نتایج و حق نشر

- تمام حقوق معنوی این اثر و محصولات آن (مقالات مستخرج، کتاب، برنامه‌های رایانه‌ای، نرم‌افزارها و تجهیزات ساخته شده) متعلق به دانشگاه شاهرود می‌باشد. این مطلب باید به نحو مقتضی، در تولیدات علمی مربوطه ذکر شود.
- استفاده از اطلاعات و نتایج موجود در این پایان‌نامه بدون ذکر منبع مجاز نمی‌باشد.

چکیده

یک k -رنگ آمیزی پویا برای گراف G ، یک k -رنگ آمیزی مجاز از G است، به طوری که برای هر راس $v \in V(G)$ که درجه آن حداقل ۲ است، حداقل دو رنگ متفاوت در همسایگی راس v ظاهر شده باشد. کوچکترین عدد صحیح k به طوری که، یک k -رنگ آمیزی پویا از گراف G وجود داشته باشد عدد رنگی پویای G گویند و با $\chi_2(G)$ نمایش می دهند. عدد رنگی و عدد رنگی پویای یک گراف می توانند دارای اختلاف به اندازه دلخواه بزرگ باشند.

مونت گومری^۱ در رساله دکتری خود مساله رنگ آمیزی پویا را معرفی کرد، همچنین حدس زد که اختلاف عدد رنگی پویا و عدد رنگی گراف های منتظم حداکثر ۲ است. این حدس توسط افراد زیادی مورد مطالعه قرار گرفته است. علیشاهی نشان داد اختلاف عدد رنگی پویا و عدد رنگی یک گراف k -منتظم به صورت $O(\ln k)$ است. همچنین او یک کران بالا برای عدد رنگی پویای گراف های منتظم براساس عدد رنگی خود گراف و عدد استقلال توان دوم آن گراف معرفی کرد.

در این پایان نامه سعی می کنیم به ارتباط بین عدد رنگی و عدد رنگی پویای گراف ها در حالت خاص بپردازیم. همچنین کران بالای عدد رنگی پویای بعضی از گراف ها را مشخص می کنیم، علاوه بر آن عدد رنگی پویای انتخابی (لیستی) را معرفی کرده و برخی از نتایج آن را را بیان می کنیم.

کلمات کلیدی: عدد رنگی پویا، رنگ آمیزی ابرگراف ها، مجموعه احاطه گر کلی، عدد رنگی پویای انتخابی (لیستی)، گراف های زیرتقسیم

---

^۱B. Montgomery

مقالات مستخرج از پایان نامه

۱. معصومه ولیزاده مقدم "رنگ آمیزی پویای انتخابی گرافها"، دومین همایش ملی پژوهش های کاربردی در علوم ریاضی و فیزیک تهران، بهمن ۱۳۹۳.

۲. فاطمه شاه حسینی، معصومه ولیزاده مقدم "b-رنگ آمیزی گرافها"، دومین همایش ملی پژوهش های کاربردی در علوم ریاضی و فیزیک تهران، بهمن ۱۳۹۳.

فهرست مطالب

۱	تعاریف و مقدمات	۱
۱	۱.۱ مقدمه	۱
۲	۲.۱ تعاریف و مفاهیم اولیه	۲
۹	۲ رنگ‌آمیزی پویای گراف‌های منتظم	۲
۹	۱.۲ مقدمه	۹
۱۰	۲.۲ چند نامساوی، لم و قضیه که در اثبات‌های آتی به آن‌ها نیازمندیم.	۱۰
۱۵	۳.۲ تعیین کران عدد رنگی پویای گراف‌های منتظم	۱۵
۱۸	۱.۳.۲ ارتباط با عدد استقلال	۱۸
۲۳	۲.۳.۲ کران $\log k$	۲۳
۳۰	۳ رنگ‌آمیزی پویای انتخابی گراف‌ها	۳۰
۳۰	۱.۳ مقدمه	۳۰
۳۱	۲.۳ محاسبه عدد رنگی پویای انتخابی	۳۱
۴۰	۳.۳ رنگ‌آمیزی پویای انتخابی گراف‌های دوبخشی	۴۰
۴۰	۱.۳.۳ محاسبه عدد رنگی پویای انتخابی گراف زیرتقسیم	۴۰
۴۵	مراجع	۴۵
۴۷	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی	۴۷
۴۹	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی	۴۹
۵۱	نمایه	۵۱

فصل ۱

تعاریف و مقدمات

۱.۱ مقدمه

رنگ‌آمیزی پویای گراف‌ها برای اولین بار در سال ۲۰۰۱ توسط مونت گومری^۱ تعریف شد و خواص آن مورد مطالعه قرار گرفت.

فرض H یک ابرگراف باشد. به‌ازای عدد صحیح $l \geq 1$ ، مجموعه‌ی $\{1, 2, \dots, l\}$ را با $[l]$ نشان می‌دهند. یک l -رنگ‌آمیزی مجاز از ابرگراف H ، با تابع $c: V(H) \rightarrow [l]$ مشخص می‌شود که در آن هیچ ابريال تک رنگی در H وجود ندارد. گوییم ابرگراف H ، t -رنگ‌پذیر است، اگر یک t -رنگ‌آمیزی مجاز از آن وجود داشته باشد. برای ابرگراف H ، کوچکترین عدد صحیح t به‌طوری‌که H ، t -رنگ‌پذیر باشد را عدد رنگی H گویند و با $\chi(G)$ نمایش می‌دهند. توجه داشته باشید ابرگراف H یک گراف ساده است اگر و تنها اگر برای هر $e \in E(H)$ ، داشته باشیم $|e| = 2$.

یک l -رنگ‌آمیزی راسی مجاز از گراف G ، یک l -رنگ‌آمیزی پویا است، اگر برای هر راس $v \in V(G)$ که درجه آن حداقل دو است، حداقل دو رنگ متفاوت در همسایگی راس v ظاهر شده باشد [۱۷]. به‌عبارت دیگر این رنگ‌آمیزی به این صورت است که ضمن برقراری خاصیت رنگ‌آمیزی مجاز در گراف باید در همسایه‌های هر راس با درجه حداقل ۲، حداقل دو رنگ متمایز ظاهر شود.

کوچکترین عدد صحیح l به‌طوری‌که، یک l -رنگ‌آمیزی پویا از گراف G وجود داشته باشد، عدد رنگی پویای G نام دارد و آن را با نماد $\chi_2(G)$ نمایش می‌دهند.

مونت گومری به همراه استادش هونگ^۲ و همکاران تا به‌حال چندین مقاله در این موضوع ارائه داده‌اند. همچنین در رساله دکتری وی مطالبی در رابطه با مقایسه‌ی عدد رنگی و عدد رنگی پویای گراف‌ها، تعیین کران بالایی عدد رنگی پویای گراف‌ها و ... آورده شده است.

همچنین در تعمیم قضیه‌ی بروکس^۳، قضیه‌ای مشابه را در رنگ‌آمیزی پویای گراف‌ها ثابت کردند،

^۱B. Montgomery

^۲Hong-Jian Lai

^۳Brooks Theorem

که اگر G گرافی همبند با $3 \leq \Delta \leq 4$ آنگاه $\chi_2(G) \leq 4$ به جز $G = C_5$ ، زیرا $\chi_2(C_5) = 5$ و اگر $\Delta \geq 4$ آنگاه $\chi_2(G) \leq \Delta + 1$ [۱۵]. به علاوه ثابت کردند که اختلاف بین عدد رنگی و عدد رنگی پویا می‌تواند به اندازه دلخواه بزرگ باشد. همچنین ایشان حدس زدند که به ازای هر گراف منتظم G ، همواره $\chi_2(G) - \chi(G) \leq 2$ [۱۷].

در فصل ۱، مقدمه و تعاریفی که در کل پایانامه مورد نیاز است گرد آوری شده است.

در فصل ۲، ثابت می‌کنیم که برای هر گراف k -منتظم G ، $\chi_2(G) \leq \chi(G) + \lfloor 14.06 \ln k \rfloor + 1$. همچنین ثابت می‌کنیم برای هر گراف k -منتظم G با $\chi(G) \geq 4$ ، $\chi_2(G) \leq \chi(G) + \alpha(G^2)$ ، به علاوه نشان می‌دهیم برای هر گراف k -منتظم بدون مربع G ، $\chi_2(G) - \chi(G) \leq 2 \lfloor 4 \ln k + 1 \rfloor$ ، در انتها نشان می‌دهیم به ازای هر n ، گراف منتظم G با عدد رنگی n موجود است به طوری که، $\chi_2(G) - \chi(G) \geq 1$ این نتیجه پاسخی منفی به حدس احدی و همکاران [۱] است.

در فصل ۳، این فصل از دو بخش تشکیل شده است. در بخش اول، ابتدا به ازای هر عدد طبیعی n ، $ch_2(C_n)$ را مشخص می‌کنیم. سپس نشان می‌دهیم اگر G گرافی که مولفه یکریخت با C_5 ندارد و $\Delta(G) \geq 3$ آنگاه $ch_2(G) \leq \Delta(G) + 1$.

در بخش دوم همین فصل، حدس اکبری و همکاران [۲] مبنی بر این که برای هر گراف G ، $ch_2(G) = \max(ch(G), \chi_2(G))$ ، ابتدا با دادن یک مثال از گراف دوبخشی مسطح کوچک G با $ch(G) = \chi_2(G) = 3$ و $ch_2(G) = 4$ ، سپس با ساختن گراف دوبخشی G_k به ازای $k \geq 5$ به طوری که $ch(G_k) = \chi_2(G_k) = 3$ و $ch_2(G_k) \geq k$ را رد می‌کنیم.

۲.۱ تعاریف و مفاهیم اولیه

تعریف ۱.۲.۱. فرض G یک گراف با رنگ آمیزی راسی c باشد. مجموعه‌ی راس‌ها و مجموعه‌ی یال‌های G را به ترتیب با $V(G)$ و $E(G)$ نمایش می‌دهیم. همچنین برای هر راس $v \in V(G)$ ؛ درجه راس v در گراف G ، مجموعه‌ی همسایه‌های راس v در G و رنگ راس v را به ترتیب با $d_G(v)$ ، $N_G(v)$ و $c(v)$ نشان می‌دهیم. بنابراین برای هر راس $v \in V(G)$ منظور از $c(N(v))$ مجموعه‌ی تمام رنگ‌های ظاهر شده در همسایه‌های راس v است.

تعریف ۲.۲.۱. همسایگی باز راس v در G ، $N_G(v)$ ، مجموعه‌ای متشکل از تمام راس‌هایی از G است که با راس v مجاورند. در واقع $N(v) = N(v, G) = N_G(v) = \{w \in V(G) | vw \in E(G)\}$ همچنین همسایگی بسته راس v در G ، $N[v]$ ، به صورت $N[v] = N(v) \cup \{v\}$ تعریف می‌شود. برای مجموعه‌ای چون S که $S \subseteq V(G)$ ، همسایگی باز S را تعریف می‌کنیم:

$$N(S) = \cup_{v \in S} N(v)$$

و همچنین همسایه بسته S را تعریف می‌کنیم:

$$N[S] = N[S, G] = N(S) \cup \{S\}$$

تعریف ۳.۲.۱. اگر درجه تمام راس‌های گراف G مساوی باشد، در این صورت گراف G منتظم خوانده می‌شود. اگر $\Delta(G) = \delta(G) = n$ ، در این صورت G را n -منتظم گویند.

تعریف ۴.۲.۱. برای گراف $G = (V(G), E(G))$ ، یک زیرگراف عبارت است از، گراف $H = (V(H), E(H))$ به طوری که، $V(H) \subseteq V(G)$ و $E(H) \subseteq E(G)$. اگر $V(H) = V(G)$ در این صورت، H یک زیرگراف فراگیر از G نامیده می‌شود.

تعریف ۵.۲.۱. فرض کنید S زیرمجموعه ناتهی V باشد. زیرگراف G را که مجموعه راس‌هایش S و مجموعه یال‌هایش، زیرمجموعه‌ای از یال‌های G باشد که هر دو انتهایش در S قرار دارد، زیرگراف القا شده به وسیله S نامیده و با $G[S]$ نمایش می‌دهند.

تعریف ۶.۲.۱. گراف دوبخشی گرافی است که مجموعه راس‌های آن به دو زیرمجموعه X و Y چنان افراز شود، که یک سر تمام یال‌های G در X و سر دیگر آن‌ها در Y باشد. یک گراف دوبخشی با بخش‌های X و Y ، که در آن هر راس X ، به هر راس Y وصل شده باشد گراف دوبخشی کامل نامیده می‌شود. اگر $|X| = m$ و $|Y| = n$ آنگاه گراف دوبخشی کامل با بخش‌های X و Y را با $K_{m,n}$ نمایش داده می‌شود. گراف k -بخشی، گرافی است که می‌توان مجموعه راس‌های آن را به k -زیرمجموعه طوری افراز کرد که دو سر هیچ یالی در یک زیرمجموعه نباشد. گراف k -بخشی کامل، یک گراف k -بخشی است که در آن، هر راس یک بخش به تمام راس‌هایی که در بخش‌های دیگر قرار دارند، وصل شده باشد.

تعریف ۷.۲.۱. گراف G همبند نامیده می‌شود، هرگاه به ازای هر دو راس متمایز u و v از G مسیری از u به v موجود باشد. (یا یک (u, v) -مسیر موجود باشد)

تعریف ۸.۲.۱. گراف H یک مولفه همبند گراف G است، اگر H یک زیرگراف همبند G باشد و هیچ زیرگراف همبندی از G ، H را به عنوان زیرگراف سره در بر نگیرد. در واقع هر گراف به صورت اجتماع مولفه‌های همبند خود است.

در ریاضیات و علوم کامپیوتر همبندی یکی از مفاهیم اولیه نظریه گراف است. در نظریه گراف هر گراف ساده دارای یک یا بیشتر مولفه همبند^۴ است.

تعریف ۹.۲.۱. یک گراف جهت‌دار را قویا همبند گوییم، اگر به ازای هر دو راس u و v یک مسیر جهت‌دار از u به v و یک مسیر جهت‌دار از v به u وجود داشته باشد.

تعریف ۱۰.۲.۱. برای دو راس u و v در $V(G)$ منظور از $d_G(u, v)$ ، طول کوتاهترین مسیر بین دو راس u و v تعریف می‌کنیم. اگر بین دو راس u و v هیچ مسیری وجود نداشته باشد، آنگاه $d_G(u, v) = +\infty$.

تعریف ۱۱.۲.۱. توان k -ام گراف ساده G که آن را با G^k نشان می‌دهیم، گرافی است با مجموعه راس‌های $V(G)$ و مجموعه یال‌های $\{uv \mid d_G(u, v) \leq k\}$. معمولا G^2 را مربع گراف G می‌نامیم.

تعریف ۱۲.۲.۱. ابرگراف^۵ یک تعمیم از گراف است که در آن ابريال^۶ به هر تعداد از راس‌ها متصل است. در واقع ابريال مجموعه غیر تهی از زیرمجموعه‌های راس‌های گراف می‌باشد.

^۴Connected component

^۵Hypergraph

^۶Hyperedge

تعریف ۱۳.۲.۱. فرض H یک ابرگراف باشد. برای عدد صحیح $l \geq 1$ ، یک l -رنگ آمیزی مجاز از ابرگراف H با تابع $c: V(H) \rightarrow [l]$ مشخص می‌شود که در آن هیچ ابرپال تک رنگی در H وجود ندارد. گوئیم ابرگراف H ، t -رنگ پذیر است اگر یک t -رنگ آمیزی مجاز از آن وجود داشته باشد.

تعریف ۱۴.۲.۱. کوچکترین عدد صحیح l به طوری که ابرگراف H ، l -رنگ پذیر باشد، عدد رنگی $\chi(H)$ می‌نامند و با $\chi(H)$ نشان می‌دهند.

توجه داشته باشید گراف G ، یک ابرگراف است، هرگاه برای هر $e \in E(G)$ داشته باشیم $|e| = 2$.

تعریف ۱۵.۲.۱. یک l -رنگ آمیزی راسی مجاز از گراف G ، یک l -رنگ آمیزی پویا ^۸ است، هرگاه برای هر راس $v \in V(G)$ که درجه آن حداقل ۲ است، حداقل دو رنگ متفاوت در همسایگی راس v ظاهر شده باشد [۱۷].

تعریف ۱۶.۲.۱. کوچکترین عدد صحیح l به طوری که، یک l -رنگ آمیزی پویا از G وجود داشته باشد عدد رنگی پویا ^۹ G می‌نامند و با $\chi_2(G)$ نشان می‌دهند.

تعریف ۱۷.۲.۱. فرض کنید l یک عدد صحیح مثبت باشد. یک l -لیست دهی L به راس‌های G ، عبارت است از، نسبت دادن مجموعه‌های l -عضوی از رنگ‌ها به هر راس گراف G . بنابراین یک L -رنگ آمیزی، یک رنگ آمیزی مجاز c است، اگر برای هر $v \in V(G)$ ، $c(v) \in L(v)$.

تعریف ۱۸.۲.۱. گراف G ، l -لیست رنگ پذیر ^{۱۰} است، اگر برای هر l -لیست نسبت داده شده L ، به راس‌های گراف G ، یک L -رنگ آمیزی مجاز وجود داشته باشد.

تعریف ۱۹.۲.۱. کوچکترین عدد طبیعی l ، به طوری که برای هر l -لیست دهی به راس‌های گراف G ، بتوان گراف G را به طور لیستی رنگ آمیزی مجاز کرد، عدد رنگی انتخابی ^{۱۱} G نامند و با $ch(G)$ نشان می‌دهند.

تعریف ۲۰.۲.۱. کوچکترین عدد طبیعی l ، به طوری که برای هر l -لیست دهی به راس‌های گراف G ، بتوان گراف G را به طور لیستی رنگ آمیزی پویا کرد، عدد رنگی پویای انتخابی ^{۱۲} G نامند و با $ch_2(G)$ نشان می‌دهند.

بنابراین عدد رنگی پویای انتخابی گراف‌ها، یک تعمیم از عدد رنگی پویا و عدد رنگی انتخابی است. از آنجایی که هر رنگ آمیزی پویای انتخابی یک رنگ آمیزی پویا است، بنابراین $\chi_2(G) \leq ch_2(G)$.

^۷Chromatic number

^۸Dynamic Coloring

^۹Dynamic chromatic number

^{۱۰} l -list colorable

^{۱۱}The list chromatic number

^{۱۲}The list dynamic chromatic number

تعریف ۲۱.۲.۱. مجموعه $T \subseteq V(G)$ را یک مجموعه احاطه‌گر^{۱۳} (معمولی) برای G می‌نامیم، اگر هر راس $v \in V(G) \setminus T$ حداقل یک همسایه در T داشته باشد.

تعریف ۲۲.۲.۱. مجموعه احاطه‌گر T را مینیم می‌نامیم، اگر هیچ مجموعه‌ی احاطه‌گر T' با خاصیت $T' \subseteq V(G)$ و $|T'| < |T|$ موجود نباشد. اندازه مجموعه احاطه‌گر مینیم از G را عدد احاطه‌گری G می‌نامیم و با $\gamma(G)$ نشان می‌دهیم. مجموعه احاطه‌گر مینیم از G را یک γ -مجموعه برای G می‌نامیم.

تعریف ۲۳.۲.۱. مجموعه $T \subseteq V(G)$ را مجموعه احاطه‌گر کلی^{۱۴} می‌نامیم، اگر هر راس $v \in V(G)$ حداقل یک همسایه در T داشته باشد.

تعریف ۲۴.۲.۱. مجموعه $T \subsetneq V(G)$ را احاطه‌گر دوتایی^{۱۵} می‌نامیم، هرگاه T و متمم آن $V(G) \setminus T$ هر دو مجموعه‌های احاطه‌گر کلی باشند [۵].

تعریف ۲۵.۲.۱. مجموعه $S \subseteq V(G)$ را مجموعه مستقل می‌نامیم، هرگاه هیچ دو راسی در S با یکدیگر مجاور نباشند. اندازه بزرگترین مجموعه مستقل گراف G را عدد استقلال G می‌نامیم و با $\alpha(G)$ نمایش می‌دهیم.

تعریف ۲۶.۲.۱. اگر G گرافی با عدد رنگی n باشد. هر n -رنگ‌آمیزی از گراف G ، مجموعه راس‌های $(V(G))$ را به n -مجموعه مستقل افراز می‌کند. گویم گراف یکتا n -رنگ‌پذیر است، اگر $\chi(G) = n$ و یک افراز منحصر به فرد از مجموعه راس‌های $(V(G))$ به n -مجموعه مستقل وجود داشته باشد.

گزاره ۲۷.۲.۱. اگر گراف‌های G و H یکرخت باشند ($G \cong H$) در این صورت خواهیم داشت:

$$1. |V(G)| = |V(H)|$$

$$2. |E(G)| = |E(H)|$$

اما عکس رابطه برقرار نیست.

تعریف ۲۸.۲.۱. فرض کنید H یک گراف باشد. گویم گراف G مولفه‌ی مانند H دارد، اگر گراف G یک مولفه یکرخت با H داشته باشد.

تعریف ۲۹.۲.۱. گراف k -بحرانی گرافی است که:

۱. عدد رنگی آن برابر k باشد،

۲. هر زیرگراف القایی از آن عدد رنگی کمتری نسبت به k داشته باشد.

^{۱۳}Dominating set

^{۱۴}Total dominating set

^{۱۵}Double total dominating set

تعریف ۳۰.۲.۱. ضرب دکارتی $G \square H$ ^{۱۶}

اگر G و H دو گراف باشد، حاصل ضرب دکارتی این دو گراف که با $G \square H$ نمایش داده می‌شود، گرافی است با مجموعه راس‌های $V(G) \times V(H)$ به طوری که، راس (u_1, v_1) مجاور راس (u_2, v_2) است اگر یکی از دو حالت زیر برقرار باشد:

$$1. u_1 = u_2 \text{ و } v_1 v_2 \in E(H)$$

$$2. v_1 = v_2 \text{ و } u_1 u_2 \in E(G)$$

تعریف ۳۱.۲.۱. ضرب رسته‌ای $G \times H$ ^{۱۷}

اگر G و H دو گراف باشد، حاصل ضرب رسته‌ای یا تانسور این دو گراف که با $G \times H$ نمایش داده می‌شود، گرافی است با مجموعه راس‌های $V(G) \times V(H)$ به طوری که (u_1, v_1) مجاور راس (u_2, v_2) است اگر و فقط اگر u_1 مجاور u_2 و v_1 مجاور v_2 باشد.

تعریف ۳۲.۲.۱. فرض m و n دو عدد صحیح باشد، گراف کنسر ^{۱۸} با $KG(m, n)$ نمایش داده می‌شود، مجموعه‌ی راس‌ها، مجموعه‌ای از تمام زیرمجموعه‌های n -عضوی از مجموعه $\{1, 2, \dots, m\}$ که با $\binom{[m]}{n}$ نشان داده می‌شود. دو راس A و B در گراف مجاورند اگر و فقط اگر $A \cap B = \emptyset$. عدد رنگی گراف کنسر $\chi(KG(m, n)) = m - 2n + 2$ ، در ۱۹۵۵ توسط کنسر ^{۱۹} حدس زده شد [۱۳] و توسط لواژ ^{۲۰} در ۱۹۷۸ ثابت شد [۱۹].

• تعداد راس‌های گراف کنسر: $\binom{m}{n}$ ،

• تعداد یال‌ها: $\frac{\binom{m}{n} \binom{m-1}{n}}{2}$ ،

• و اینکه گراف کنسر $\binom{m-n}{n}$ -منتظم است.

تعریف ۳۳.۲.۱. گراف مثلث-آزاد، گرافی بدون جهت است که هیچ سه راس آن تشکیل مثلث نمی‌دهند.

تعریف ۳۴.۲.۱. فرض کنید f یک رنگ‌آمیزی از گراف G باشد، راس $v \in V(G)$ را یک راس بد ^{۲۱} می‌نامیم، اگر $deg(v) \geq 2$ و تمام راس‌ها $N(v)$ در رنگ‌آمیزی f به طور مشابه رنگ شوند.

تعریف ۳۵.۲.۱. گراف ساده G که تهی و کامل نیست را گراف قویا منتظم ^{۲۲} با پارامترهای (v, k, λ, μ) می‌نامند اگر:

^{۱۶}Cartesian product

^{۱۷}Categorical product

^{۱۸}Kneser graph

^{۱۹}Kneser

^{۲۰}Lovász

^{۲۱}Bad vertices

^{۲۲}Strongly regular

$$|V(G)| = v \bullet$$

• G گرافی k -منتظم باشد،

• هر دو راس مجاور در G ، λ -همسایه مشترک دارند،

• هر دو راس غیر مجاور در G ، μ -همسایه مشترک دارند.

تعریف ۳۶.۲.۱. فرض کنید $A = \{a_1, a_2, \dots, a_n\}$. مجموعه S_A نشان دهنده تمام جایگشت‌ها از $\{a_1, a_2, \dots, a_n\}$ است. توجه کنید که هر جایگشت $\sigma = x_1 x_2 \dots x_n \in S_A$ را می‌توان به صورت یک ترتیب کلی $x_1 < x_2 < \dots < x_n$ در نظر گرفت و برعکس.

تعریف ۳۷.۲.۱. فرض کنید $T = \{xi_1, xi_2, \dots, xi_k\}$ ، که در آن $i_1 < i_2 < \dots < i_k$. تعیین جایگشت σ روی اعضای T با $\sigma|_T$ نمایش می‌دهند، عبارت است از یک ترتیب کلی $xi_{i_1} < xi_{i_2} < \dots < xi_{i_t}$.

تعریف ۳۸.۲.۱. فرض G یک گراف باشد. همچنین فرض کنید $\sigma \in S_{V(G)}$ و $T \subseteq V(G)$ ، برای هر $u \in T$ ، $n_\sigma(u, T)$ موقعیت u در ترتیب $\sigma|_T$ است. به عبارت دیگر در $\sigma|_T = x_1 x_2 \dots x_k$ اگر $u = x_i$ آنگاه $n_\sigma(u, T) = i$.

تعریف ۳۹.۲.۱. برای گراف G و $\sigma \in S_{V(G)}$ ، $I_\sigma = \{u \in V(G) | n_\sigma(u, N[u]) \leq 2\}$ ، به عبارت دیگر برای هر راس $u \in V(G)$ موقعیت u در $N[u]$ در مکان اول یا مکان دوم قرار دارد.

تعریف ۴۰.۲.۱. گراف همبند فاقد دور را درخت گویند و هر گرافی که فاقد دور باشد جنگل می‌نامند.

تعریف ۴۱.۲.۱. برای گراف G ، گراف زیرتقسیم G^* از G ، گرافی است که از تقسیم هر یال G حاصل می‌شود، که عبارت است از قرار دادن یک مسیر به طول دو به جای هر یال. گراف حاصل را با G^* نمایش می‌دهند. راس‌های جدید را راس‌های میانی گراف G^* و دیگر راس‌ها را راس‌های اصلی نامند.

احتمال

حال موضوع احتمال را به اختصار بیان می‌کنیم.

تعریف ۴۲.۲.۱. مجموعه نتایج یک آزمایش تصادفی را فضای نمونه‌ای می‌گوییم و معمولاً با Ω نشان می‌دهیم.

تعریف ۴۳.۲.۱. هر زیرمجموعه از فضای نمونه‌ای را یک پیشامد گوئیم. اگر نتیجه‌ی آزمایش تصادفی عضوی در مجموعه A باشد گوئیم پیشامد رخ داده است.

تعریف ۴۴.۲.۱. دو پیشامد A و B را مستقل گوئیم، هرگاه $Pr(A \cap B) = Pr(A)Pr(B)$

^{۲۳}Position

^{۲۴}Incidence graph

تعریف ۰.۴۵.۲.۱. فرض کنید n یک عدد صحیح مثبت و $p \in [0, 1]$ عددی ثابت باشد، گراف تصادفی $G(n, p)$ یک فضای احتمالاتی روی مجموعه تمام گراف‌ها با مجموعه راس‌های $\{1, 2, \dots, n\}$ به وسیله $Pr(\{i, j\} \in G) = p$ با پیشامدهای به‌طور هم‌زمان مستقل تعیین می‌شود. در این مدل از گراف‌های تصادفی، راس‌های گراف ثابت بوده و تصادفی بودن گراف به واسطه‌ی وجود پارامتر p است که در بازه‌ی $[0, 1]$ تغییر می‌کند. برای مشخصه‌ی p تقریباً تمام گراف‌ها در $G(n, p)$ دارای این مشخصه هستند، اگر $\lim_{n \rightarrow \infty} Pr(G \in p) = 1$.

فصل ۲

رنگ‌آمیزی پویای گراف‌های منتظم

۱.۲ مقدمه

یک l -رنگ‌آمیزی راسی مجاز از گراف G ، یک l -رنگ‌آمیزی پویا است، اگر در همسایگی هر راس از درجه حداقل دو، حداقل دو رنگ متفاوت وجود داشته باشد. به عبارت دیگر برای هر راس $v \in V(G)$ ، گوئیم مشخصه یا ویژگی پویا در راس v نگه داشته می‌شود، اگر $|c(N(v))| \geq 2$. کوچکترین عدد طبیعی l ، به طوری که یک l -رنگ‌آمیزی پویا از G وجود داشته باشد عدد رنگی پویا گویند و با $\chi_2(G)$ نمایش می‌دهند [۱۷]. چون هر رنگ‌آمیزی پویا یک رنگ‌آمیزی مجاز است، بنابراین $\chi(G) \leq \chi_2(G)$.

مونت گومری^۱ نشان داد، اختلاف بین عدد رنگی و عدد پویای رنگی می‌تواند به اندازه دلخواه بزرگ باشد. با این وجود، حدس زد این اختلاف برای گراف‌های منتظم حداکثر دو است [۱۷]. در این فصل ثابت می‌کنیم:

$$(۱) \text{ برای هر گراف } k\text{-منتظم } G, \chi_2(G) \leq \chi(G) + \lfloor 14.06 \ln k \rfloor + 1$$

$$(۲) \text{ برای هر گراف } k\text{-منتظم } G \text{ با } \chi(G) \geq 4, \chi_2(G) \leq \chi(G) + \alpha(G^2)$$

$$(۳) \text{ برای هر گراف } k\text{-منتظم بدون مربع } G, \chi_2(G) - \chi(G) \leq 2 \lfloor 4 \ln k + 1 \rfloor$$

$$(۴) \text{ به ازای هر } n, \text{ گراف منتظم } G \text{ با عدد رنگی } n \text{ موجود است به طوری که, } \chi_2(G) - \chi(G) \geq 1$$

این نتیجه پاسخی منفی به حدس احدی و همکاران [۱] است.

^۱Montgomery

۲.۲ چند نامساوی، لم و قضیه که در اثبات های آتی به آنها نیازمندیم.

نامساوی چرنف ^۲: اگر متغیر تصادفی X دارای توزیع دو جمله ای با پارامترهای n و p باشد، آنگاه:

$$Pr(|X - np| > t) \leq 2e^{-\frac{t^2}{3np}} \quad 0 < t < np$$

(لم موضعی لواژ ^۳ [۸])

فرض کنید $A_1, A_2, \dots, A_n$ خانواده ای از پیشامدهای تصادفی باشند. اگر A_i ها مستقل از هم باشند و برای هر i ، رابطه $Pr(A_i) < 1$ برقرار باشد، آنگاه حالتی وجود دارد که در آن، هیچ یک از پیشامدها روی نمی دهند. از سوی دیگر، اگر A_i ها وابسته به هم باشند، به سادگی نمی توان حرفی در مورد احتمال وقوع هم زمان همه A_i ها زد. اما در برخی مسائل، با خانواده ای از پیشامدها مواجه می شویم که به نوعی، تقریباً مستقل اند. تقریباً به این معنا که هر کدام از پیشامدها از همه فرایندهای دیگر، به جز تعداد محدودی، مستقل است در این مورد چه می توان گفت؟
در ۱۹۷۶ لواژ ^۴ و اردیش ^۵ با ارائه لم موسوم به لم موضعی لواژ، پاسخی مثبت برای سوال فوق یافتند. بعدها صورت های گوناگونی برای این لم، توسط افراد مختلفی ارائه شد.

لم ۱.۲.۲. فرض کنیم $A_1, A_2, \dots, A_n$ خانواده ای از پیشامدهای تصادفی باشند و عدد p ، با این خاصیت باشد که برای هر i ، $Pr(A_i) \leq p$. همچنین فرض کنید هر پیشامد A_i ، به غیر از d پیشامد از سایر پیشامدها به طور هم زمان مستقل باشد. در این صورت اگر $ep(d+1) \leq 1$ (مبنای لگاریتم طبیعی است) آنگاه $Pr(\bigcap_{i=1}^n \bar{A}_i) > 0$. بنابراین با احتمال مثبت هیچ کدام از A_i ها رخ نمی دهند.

قضیه ۲.۲.۲. ([۱۶]) فرض کنید H یک ابرگراف باشد، به طوری که هر ابريال شامل حداقل k راس و حداکثر d تقاطع با ابريال های دیگر باشد، اگر $2^k \leq e(d+2)$ (مبنای لگاریتم طبیعی است) آنگاه ابرگراف H ، ۲-رنگ پذیر است.

قضیه ۳.۲.۲. اگر G گرافی همبند، غیر از گراف کامل و دور فرد باشد، آنگاه $\chi(G) \leq \Delta(G)$.

گزاره ۴.۲.۲. اگر هر راس با درجه بزرگتر از یک در مثلث قرار داشته باشد، آنگاه $\chi(G) = \chi_2(G)$.

برهان. اگر یک راس در مثلث قرار داشته باشد، آنگاه دو همسایه مجاور دارد. لذا در هر رنگ آمیزی از گراف G طبق شرایط مجاورت به طور متفاوت رنگ می شوند، بنابراین در همسایگی هر راس از درجه حداقل دو، حداقل دو رنگ متفاوت وجود دارد. از این رو هر رنگ آمیزی مجاز از گراف G یک رنگ آمیزی پویا از G است. در نتیجه $\chi(G) = \chi_2(G)$. $\square$

^۲ Chernoff inequality

^۳ The Lovasz local lemma

^۴ Lovaz

^۵ Erdos

قضیه ۵.۲.۲. [۵] فرض کنید ثابت $1 \leq p \leq \infty$ است. تقریباً در تمام گراف‌ها در $G(n, p)$ عدد رنگی و عدد رنگی پویا با هم برابر است.

برهان. نشان می‌دهیم تقریباً برای تمام گراف‌ها $G \in G(n, p)$ ، هر راس $v \in V(G)$ در یک مثلث قرار دارد. گراف کامل K_n با راس‌های $V(K_n) = [n]$ را در نظر بگیرید. فرض کنید v راسی دلخواه در $V(G)$ باشد. تعداد $\lfloor \frac{n-1}{p} \rfloor$ مثلث یال مجزا در گراف کامل K_n که همه آن‌ها در راس v اشتراک دارند در نظر بگیرید، توجه کنید هیچ راسی غیر از v در بیشتر از یک مثلث وجود ندارد. چون هر مثلث سه یال دارد، بنابراین احتمال وجود مثلث طبق سه یال $p \cdot p \cdot p = p^3$ و احتمال اینکه مثلث وجود نداشته باشد $(1 - p^3)$ است. حال اگر A_v را پیشامدی که هیچ‌کدام از مثلث‌های یال مجزا در G نباشد در نظر بگیریم، داریم:

$$\begin{aligned} \frac{n-2}{p} &\leq \lfloor \frac{n-1}{p} \rfloor \\ (1 - P^3)^{\lfloor \frac{n-1}{p} \rfloor} &\leq (1 - P^3)^{\frac{n-2}{p}} \\ p_r(A_v) &\leq (1 - P^3)^{\frac{n-2}{p}} \\ Pr(\cup_{v \in V(G)} A_v) &\leq \sum_{v \in V(G)} p_r(A_v) = n(1 - P^3)^{\frac{n-2}{p}} \rightarrow 0 \end{aligned}$$

□

در [۱۷] نشان داده شده، به ازای هر $t \geq 2$ خانواده‌ای از گراف‌های t -رنگ‌پذیر وجود دارند، به طوری که بین عدد رنگی و عدد رنگی پویای آن‌ها اختلاف وجود دارد. لم بعدی بیان می‌کند اگر اختلاف بین ماکزیمم درجه $\Delta(G)$ و مینیمم درجه $\delta(G)$ اندک باشد، آنگاه اختلاف بین عدد رنگی $\chi(G)$ و عدد رنگی پویا $\chi_2(G)$ ناچیز است.

لم ۶.۲.۲. [۵] فرض کنید G یک گراف به طوری که، $e(\Delta^2(G) - \Delta(G) + 2) \leq 2^{\delta(G)}$ ، e مبنای لگاریتم طبیعی است)، در این صورت $\chi_2(G) \leq 2\chi(G)$.

برهان. فرض کنید H ابرگرافی که مجموعه راس‌های آن همان مجموعه راس‌های گراف G و ابریال‌های آن به صورت $E(H) \stackrel{\text{def}}{=} \{N(v) | v \in V(G)\}$ تعریف می‌شود.

برای هر $f \in E(H)$ ، $\delta(G) \leq |f| \leq \Delta(G)$ و $\Delta(H) \leq \Delta(G)$. بنابراین f حداکثر $(\Delta(G) - 1)$ تقاطع با ابریال‌های دیگر دارد. زیرا هر ابریال (طبق تعریف) همه راس‌های آن همسایه یک راس می‌باشد، بنابراین یک ابریال، ابریال دیگر را در صورتی قطع می‌کند هرگاه راس‌های آن همسایه راس دیگر باشد. لذا به تعداد همسایه‌هایی که از این راس‌ها می‌توان ساخت، ابریال‌ها همدیگر را قطع می‌کنند. بنابه قضیه ۲.۲.۲، اگر $d = \Delta(G)(\Delta(G) - 1)$ و $k = \Delta(G)$ آنگاه ابرگراف H ، ۲-رنگ‌پذیر است.

اگر f یک $\chi(G)$ -رنگ آمیزی از H و c یک $\chi(G)$ -رنگ آمیزی از G باشد، آنگاه $h = (f, c)$ یک $\chi(G)$ -رنگ آمیزی پویا از G است. $\square$

لم ۷.۲.۲. فرض کنید G یک گراف باشد.

۱. اگر $e(\Delta^2(G) - \Delta(G) + 2) \leq 2^{\delta(G)}$ و یک مجموعه احاطه گر کلی $T \subsetneq V(G)$ وجود داشته باشد، آنگاه $\chi_2(G) \leq \chi(G[V \setminus T]) + 2\chi(G[T])$.

۲. اگر G یک مجموعه احاطه گر دو تایی $T \subseteq V(G)$ داشته باشد، آنگاه

$$\chi_2(G) \leq \chi(G[V \setminus T]) + \chi(G[T])$$

برهان. فرض کنید $s = \chi(G[T])$

۱. فرض کنید H ابرگرافی با مجموعه راس های T و مجموعه ابريال هايي که به صورت:

$$E(H) \stackrel{\text{def}}{=} \{N(u) \mid N(u) \subseteq T, u \in V(G)\}$$

حداکثر $(\Delta(G) - 1)\Delta(G)$ تقاطع با ابريال هاي ديگر دارد. لذا بنابه قضيه ۲.۲.۲، ابرگراف H ، χ_2 -رنگ پذير است. فرض کنید c یک s -رنگ آمیزی از $G[T]$ و f یک χ_2 -رنگ آمیزی از H باشد، بنابراین $h' \stackrel{\text{def}}{=} (c, f)$ یک χ_2 -رنگ آمیزی از $G[T]$ می باشد. رنگ آمیزی h از G که محدودیت آن از h به T مشابه h' است را در نظر بگیرید، به طوری که راس های $G[V \setminus T]$ با رنگ هایی غیر از رنگ هایی که در h' استفاده می شود رنگ می شوند. لذا برای هر راس $v \in V(G)$ از درجه حداقل ۲، حداقل دو رنگ متفاوت در همسایگی راس v وجود دارد. بنابراین h یک رنگ آمیزی پویا از G است.

۲. فرض کنید f یک $\chi(G[T])$ -رنگ آمیزی از $G[T]$ با رنگ های $1, 2, \dots, \chi(G[T])$ و g یک $G[V \setminus T]$ -رنگ آمیزی از $G[V \setminus T]$ با رنگ های $1, 2, \dots, s + \chi[V \setminus T]$ باشد. اکنون فرض کنید،

$$h(u) \stackrel{\text{def}}{=} \begin{cases} f(u) & u \in T \\ g(u) & u \in V(G) \setminus T \end{cases}$$

بنابراین برای هر راس $u \in V(G)$ همسایه های u در T و در $V(G) \setminus T$ قرار دارند که به طور متمایز رنگ شده اند. از این رو برای هر راس $u \in V(G)$ از درجه حداقل ۲، حداقل دو رنگ متمایز در همسایگی u وجود دارد. بنابراین h یک رنگ آمیزی پویا از G است. $\square$

نتیجه ۸.۲.۲. فرض کنید G گرافی k -بحرانی باشد. اگر $e(\Delta(G)^2 - \Delta(G) + 1) \leq 2^{\delta(G)}$ آنگاه $\chi_2(G) \leq 2k - 2$.

برهان. فرض کنید H ابرگرافی که مجموعه راس های آن همان مجموعه راس های گراف G و مجموعه ابريال هاي آن به صورت $E(H) \stackrel{\text{def}}{=} \{N(v) \mid v \in V(G)\}$ تعریف می شود. برای هر $f \in E(H)$ ،

$\delta(G) \leq |f| \leq \Delta(G)$ و $\Delta(H) \leq \Delta(G)$. بنابه قضیه ۲.۲.۲، H ، ۲-رنگ پذیر است. یک ۲-رنگ آمیزی از ابرگراف H با دو رنگ قرمز و آبی را در نظر بگیرید. فرض کنید $T \subset V(G)$ مجموعه همه راس‌های آبی باشد. بنابه تعریف ابرگراف H ، برای هر راس $v \in V(G)$ همسایه‌های v در T و در $V(G) \setminus T$ قرار دارند. به عبارت دیگر برای هر راس $v \in V(G)$ ، $deg_T(v) > 0$ و $deg_{V(G) \setminus T}(v) > 0$. بنابراین T یک مجموعه احاطه‌گر دوتایی در G است. چون G گرافی k -بحرانی است و هر زیرمجموعه از آن عدد رنگی کمتری از k دارد در این صورت:

$$\bullet \chi(G[T]) < \chi(G)$$

$$\bullet \chi(G[V(G) \setminus T]) < \chi(G)$$

$$\text{بنابه قسمت دوم لم ۷.۲.۲، } \chi_2(G) \leq (k-1) + (k-1) = 2k-2$$

□

لم ۹.۲.۲. [۵] برای گراف G فرض کنید $H(G)$ ، ابرگرافی که مجموعه راس‌های آن همان مجموعه راس‌های گراف G و ابريال‌های آن به صورت $E(H) \stackrel{\text{def}}{=} \{N(v) | v \in V(G)\}$ تعريف می‌شود. G دارای یک مجموعه احاطه‌گر دوتایی است اگر و فقط اگر $H(G)$ ، ۲-رنگ پذیر باشد.

برهان. $\Leftarrow$ فرض کنید G دارای یک مجموعه احاطه‌گر دوتایی $T \subseteq V(G)$ است. بنابراین راس‌هایی که در مجموعه T قرار دارند را آبی و راس‌هایی که خارج از مجموعه T قرار دارند را قرمز در نظر می‌گیریم. تمام راس‌های یک ابريال نمی‌تواند در مجموعه T باشد، چون هر راسی را که در نظر بگیریم باید هم در T و هم در $V \setminus T$ همسایه داشته باشد، بنابراین در یک ابريال هم راس قرمز و هم راس آبی وجود دارد، در نتیجه H ، ۲-رنگ پذیر است.

$\Rightarrow$ فرض کنید ابرگراف H ، ۲-رنگ پذیر است. یک دو رنگ آمیزی با دو رنگ قرمز و آبی را برای H در نظر می‌گیریم. فرض کنید $T \subseteq V(G)$ مجموعه همه راس‌های آبی باشد. بنابر تعریف ابرگراف H ، برای هر راس $v \in V(G)$ همسایه‌های v در T و در $V(G) \setminus T$ قرار دارند. به عبارت دیگر برای هر راس $v \in V(G)$ ، $deg_T(v) > 0$ و $deg_{V(G) \setminus T}(v) > 0$. بنابراین T یک مجموعه احاطه‌گر دوتایی در G است.

□

$$\text{حدس ۱۰.۲.۲. [۱۷] برای هر گراف منتظم } G \text{، همواره } \chi_2(G) - \chi(G) \leq 2$$

در گراف کنسر $KG(m, n)$ ، اگر $m \geq 3n$ ، می‌توان ۳ زیرمجموعه n -عضوی $\{1, 2, \dots, m\}$ را به عنوان راس‌های گراف پیدا نمود که با هم اشتراک ندارند. طبق این‌که در گراف کنسر $KG(m, n)$ دو راس مجاورند اگر و فقط اگر با هم اشتراک نداشته باشند، پس این راس‌ها تشکیل مثلث می‌دهند. بنابراین اگر راسی در مثلث قرار داشته باشد، آنگاه دو همسایه مجاور دارد که در هر رنگ آمیزی از گراف طبق شرایط مجاورت به طور متفاوت رنگ می‌شوند. در این صورت هر رنگ آمیزی مجاز از گراف یک رنگ آمیزی پویا است. در نتیجه $\chi(KG(m, n)) = \chi_2(KG(m, n))$.

هنگامی که $m = 2n + t < 3n$ ، گراف کنسر $KG(m, n)$ گرافی بدون مثلث (مثلث-آزاد) است بنابراین عدد رنگی آن: $\chi(KG(m, n)) = m - 2n + 2 = 2n + t - 2n + 2 = t + 2$ است. فرض $T = \{A \in V(KG(m, n)) \mid A \subseteq \{t+1, t+2, \dots, m\}\}$ می توان بررسی کرد که زیرگراف القایی $G[T]$ دور فرد ندارد ($G[T]$ گرافی دو بخشی) و T مجموعه احاطه گر کلی است. توجه کنید $c(B) \stackrel{\text{def}}{=} \min B$ ، یک t -رنگ آمیزی از زیرگراف القایی $V(KG(m, n)) \setminus T$ است. طبق لم ۷.۲.۲، $\chi_2(KG(m, n)) \leq t + 4 = \chi(KG(m, n)) + 2$ لذا $\chi_2(KG(m, n)) \leq t + 2\chi G[T]$ ، بنابراین گراف کنسر $KG(m, n)$ در حدس ۱۰.۲.۲، صدق می کند.

قضیه ۱۱.۲.۲. [۱۷] اگر G گرافی k -منتظم دو بخشی، $k \geq 3$ و $n < 2^k$ باشد، آنگاه $\chi_2(G) \leq 4$.

قضیه فوق به تمام گراف های دو بخشی منتظم گسترش پیدا کرده است [۵].

توجه داشته باشید هنگامی که G گرافی k -منتظم و $k \geq 7$ طبق لم ۶.۲.۲، $\chi_2(G) \leq 2\chi(G)$.

لم ۱۲.۲.۲. [۲۰] برای هر ابرگراف k -یکنواخت و k -منتظم H ، اگر $k \geq 4$ آنگاه ابرگراف H ، ۲-رنگ پذیر است.

فرض کنید G یک گراف و $T \subseteq V(G)$ باشد. همچنین فرض کنید $H_G(T)$ ابرگرافی که مجموعه راس های آن $\cup_{v \in T} N(v)$ و مجموعه ابريال های آن به صورت $E(H_G(T)) \stackrel{\text{def}}{=} \{N(v) \mid v \in T\}$ تعریف می شود.

برای هر $f \in E(H_G(T))$ ، $\delta(G) \leq |f| \leq \Delta(G)$ و $\Delta(H_G(T)) \leq \Delta(G)$. بنابراین f حداکثر $(\Delta(G) - 1)$ تقاطع با ابريال های دیگر دارد. بنابه قضیه ۲.۲.۲، $H_G(T)$ ، ۲-رنگ پذیر است.

قضیه ۱۳.۲.۲. برای هر گراف k -منتظم با $k \geq 4$ ، اگر $e(\Delta(G)^2 - \Delta(G) + 2) \leq 2^{\delta(G)}$ ، آنگاه $H_G(T)$ ، ۲-رنگ پذیر است.

نتیجه ۱۴.۲.۲. برای هر گراف k -منتظم G ، $\chi_2(G) \leq 2\chi(G)$.

برهان. فرض کنید $k \geq 4$. تعریف کنید H ابرگرافی که مجموعه راس های آن همان راس های گراف G باشد که ابريال های آن به صورت $E(H) \stackrel{\text{def}}{=} \{N(v) \mid v \in V(G)\}$ تعریف می شود. بنابه اثبات لم ۶.۲.۲، کافی است نشان دهیم H ، ۲-رنگ پذیر است.

فرض H ، ابرگرافی k -یکنواخت و $\Delta(H) \leq k$. می توان ابرگراف $H' \supseteq H$ ، را طوری ساخت که k -یکنواخت و k -منتظم باشد:

اگر $\delta(H) = k$ ، بنابراین $H = H'$. زیرا طبق فرض ابرگراف H ، k -یکنواخت و $\Delta(H) \leq k$ است. از طرفی چون $\delta(H) = k$ بنابراین $\delta(H) = \Delta(H) = k$. پس H ، نیز گرافی k -منتظم است.

فرض می کنیم H^i ساخته شده و $t = k - \delta(H^i) > 0$. ابرگراف H^* که از k -کپی جدا از هم H^i است در نظر بگیرید، برای هر راس $v \in H^i$ با درجه کمتر از k یال f را که شامل تمام k -کپی v در H^* است در نظر بگیرید، یال های جدید را به H^* اضافه کنید، ابرگراف جدید H^{i+1} بدست می آید. توجه کنید $k - \delta(H^{i+1}) = t - 1$ بنابراین H' در مراحل متناهی ساخته می شود. H' یک گراف k -یکنواخت و

k -منتظم است، لذا H' ، ۲-رنگ‌پذیر است. بنابراین هر ابرگراف k -یکنواخت H ($k \geq 4$)، با ماکزیمم درجه حداکثر k ، ۲-رنگ‌پذیر است.

اگر $k \leq 3$ سه حالت وجود دارد:

۱. اگر $k = 1$ آنگاه $2 \leq 4$.

۲. اگر $k = 2$ آنگاه گراف دور است، در این صورت اگر دور فرد باشد، آنگاه

$$\chi_2(G) \leq 5 \leq 2\chi(G) = 6 \text{ و اگر دور زوج باشد } 2\chi(G) = 4 \leq \chi_2(G) \leq 4$$

۳. اگر $k = 3$. در [۱۵] ثابت شده است که اگر $\Delta \leq 3$ ، آنگاه $\chi_2(G) \leq 4$ به جز $G = C_5$.

لذا در این حالت $k = \Delta = 3$ ، پس گراف $G \neq C_5$ است. توجه کنید $\chi(G) \geq 2$ ، بنابراین

$$\chi_2(G) \leq 4 \leq 2\chi(G)$$

□

۳.۲ تعیین کران عدد رنگی پویای گراف‌های منتظم

در این قضیه با استفاده از لم موضعی لواژ ۲.۲، کران بالای عدد رنگی پویای گراف k -منتظم G را براساس k و $\chi(G)$ تعیین می‌کنیم.

قضیه ۱.۳.۲. [۵] برای هر گراف منتظم G ، $\chi_2(G) \leq \chi(G) + [14706Lnk] + 1$

برهان. قرار دهید $p = 7/3 \frac{Lnk}{k}$. مجموعه تصادفی T را در نظر می‌گیریم به طوری که، هر راس u با احتمال p به طور تصادفی و مستقل در T قرار دارد. فرض کنید برای هر راس u ، متغیر تصادفی X_u تعداد همسایه‌های u در مجموعه‌ی T باشد. بنابراین X_u متغیر تصادفی دو جمله‌ای است. بنابه تعریف نامساوی چرنف ۲.۲، داریم:

$$Pr(|X_u - E(X_u)| > \lambda) \leq 2e^{-\frac{\lambda^2}{\sigma^2 E(X_u)}}, \quad 0 < \lambda < E(X_u)$$

بنابراین $E(X_u) = kp = 7/3 Lnk$

برای هر راس u ، A_u را پیشامدی که در آن $|X_u - 7/3 Lnk| > \lambda$ است تعریف می‌کنیم. بنابه تعریف نامساوی چرنف ۲.۲، داریم:

$$Pr(A_u) \leq 2e^{-\frac{\lambda^2}{\sigma^2 E(X_u)}}$$

برای هر پیشامد u ، پیشامد A_u از تمام پیشامدهای A_v به طور همزمان مستقل است به جز حداکثر k^2 -از آن‌ها. بنابراین برای $k \geq 139$ داریم:

$$21709Lnk(1 + Ln2 + Ln(k^2 + 1)) < 494209(Lnk)^2$$

فرض $k \geq 139$ و با در نظر گرفتن λ داریم:

$$21709Lnk(1 + Ln2 + Ln(k^2 + 1)) \leq \lambda^2 < 494209(Lnk)^2$$

با در نظر گرفتن نامساوی های قبل داریم:

$$2e(k^2 + 1)e^{\frac{-\lambda^2}{\sqrt{E(X_u)}}} \leq 1$$

با در نظر گرفتن لم موضعی لواژ ۲.۲، که در آن $d = k^2$ و $p = 2e^{\frac{-\lambda^2}{\sqrt{E(X_u)}}}$ مجموعه $T \subseteq V(G)$ وجود دارد، به طوری که برای هر $v \in V(G)$ ، پیشامد A_v رخ نداده است. لذا مجموعه $T \subseteq V(G)$ چنان وجود دارد، که برای هر راس $v \in V(G)$

$$|deg_T(v) - \gamma \circ 3Lnk| \leq \lambda \quad 0 < \lambda < \gamma \circ 3Lnk$$

بنابراین برای هر راس $v \in V(G)$ ، $0 < deg_T(v) < 14 \circ 6Lnk$. طبق این استنباط هر راس $u \in V(G)$ در T و $V(G) \setminus T$ همسایه دارد. لذا $deg_T(u) > 0$ و $deg_{V(G) \setminus T}(u) > 0$. بنابراین T یک مجموعه احاطه گر دوتایی است. توجه کنید $\Delta(G[T]) \leq 14 \circ 6Lnk$ ، لذا $\chi(G[T]) \leq [14 \circ 6Lnk] + 1$. بنابه قسمت دوم لم ۷.۲.۲، داریم:

$$\chi_2(G) \leq \chi(G[V \setminus T]) + \chi(G[T]) \leq \chi(G) + [14 \circ 6Lnk] + 1$$

برای کامل شدن اثبات نشان می دهیم برای هر گراف k -منتظم G به طوری که $k \leq 138$ داریم:

$$\chi_2(G) \leq \chi(G) + [14 \circ 6Lnk] + 1$$

با استفاده از نتیجه ۱۴.۲.۲، $\chi_2(G) \leq 2\chi(G)$. بنابراین اگر $\chi(G) \leq [14 \circ 6Lnk] + 1$ ، آنگاه با اضافه کردن $\chi(G)$ داریم:

$$2\chi(G) \leq \chi(G) + [14 \circ 6Lnk] + 1$$

و اثبات کامل است.

اکنون فرض کنید $\chi(G) > [14 \circ 6Lnk] + 1$. توجه کنید طبق قضیه بروکس^۶ ۳.۲.۲ و قضیه ای که در [۱۵] ثابت شده است و بیان می کند برای هر گراف همبند G ، $\chi_2(G) \leq \Delta(G) + 1$ ، به جز $G = C_5$ ، زیرا $\chi_2(C_5) = 5$. برای $k \leq 138$ داریم:

$$\chi_2(G) \leq 2[14 \circ 6Lnk] + 1 < \chi(G) + [14 \circ 6Lnk] + 1$$

□

قضیه ۲.۳.۲. [۵] برای هر $c > 6$ تابع آستانه ای $n(c)$ وجود دارد به طوری که، اگر G گرافی k -منتظم با $k \geq n(c)$ ، آنگاه G یک مجموعه احاطه گر دوتایی با ماکزیمم درجه حداکثر $2cLnk$ دارد. به عنوان مثال، اگر $c = 7 \circ 3$ در این صورت $n(c) \leq 139$.

برهان. فرض G گرافی k -منتظم باشد. اگر ثابت $c > 6$ را انتخاب کرده و قرار دهیم $p = c \frac{Lnk}{k}$. مجموعه ی تصادفی T را به طوری که هر راس $u \in V(G)$ در T با احتمال p به طور تصادفی و مستقل در آن قرار دارد در نظر می گیریم. برای هر راس u متغییر تصادفی X_u تعداد همسایه های u در T است. بنابراین X_u متغییر تصادفی دو جمله ای است. بنابه تعریف نامساوی چرنف ۲.۲، داریم:

$$Pr(|X_u - E(X_u)| > \lambda) \leq 2e^{\frac{-\lambda^2}{\sqrt{E(X_u)}}}, \quad 0 < \lambda < E(X_u)$$

^۶Brooks theorem

$$E(X_u) = kp = cLnk$$

برای هر راس u ، پیشامدی که در آن $|X_u - cLnk| > \lambda$ است تعریف می‌کنیم. با استفاده از تعریف نامساوی چرنف ۲.۲، داریم:

$$Pr(A_u) \leq 2e^{-\frac{\lambda^2}{\text{Var}(X_u)}}$$

برای هر راس u ، پیشامد A_u از تمام پیشامدهای A_v به‌طور همزمان مستقل است به‌جز حداکثر k^2 از آن‌ها. بنابراین هنگامی که آستانه $n(c)$ وجود دارد، به‌طوری‌که $k \geq n(c)$ داریم:

$$3cLnk(1 + Ln2 + Ln(k^2 + 1)) < c^2(Lnk)^2$$

با فرض $k \geq n(c)$ و با در نظر گرفتن λ به‌طوری‌که:

$$3cLnk(1 + Ln2 + Ln(k^2 + 1)) \leq \lambda^2 < c^2(Lnk)^2$$

$$2e^{-(k^2 + 1)}e^{-\frac{\lambda^2}{\text{Var}(X_u)}} \leq 1$$

طبق لم موضعی لواژ ۲.۲، مجموعه $T \subseteq V(G)$ وجود دارد به‌طوری‌که برای هر $v \in V(G)$ ، پیشامد A_v رخ نمی‌دهد. بنابراین مجموعه $T \subseteq V(G)$ چنان وجود دارد که برای هر $v \in V(G)$

$$|deg_T(v) - cLnk| \leq \lambda \quad \circ < \lambda < cLnk$$

لذا برای هر راس $v \in V(G)$ ، $\circ < deg_T(v) < 2cLnk$. در این صورت هر راس $u \in V(G)$ در T و $V(G) \setminus T$ همسایه دارد. از این رو $(deg_T(u) > \circ)$ و $(deg_{V(G) \setminus T}(u) > \circ)$. در نتیجه T یک مجموعه احاطه‌گر دوتایی است.

□

قضیه ۳.۳.۲ [۵]. فرض ثابت $c > 6$. تابع آستانه‌ای $n(c)$ وجود دارد به‌طوری‌که، هر ابرگراف k -یکنواخت H با ماکزیمم درجه حداکثر k و $k \geq n(c)$ یک ۲-رنگ‌آمیزی با رنگ‌های قرمز و آبی دارد. به‌طوری‌که، تعداد راس‌های آبی در هر ابرریال حداکثر $2cLnk$ است.

برهان. قرار دهید ثابت $c > 6$. فرض کنید H ابرگرافی k -یکنواخت با ماکزیمم درجه حداکثر k باشد. مجموعه تصادفی $T \subseteq V(H)$ را در نظر بگیرید. به‌طوری‌که، هر راس u با احتمال $p = c\frac{Lnk}{k}$ به‌طور تصادفی و مستقل در T قرار دارد. رنگ راس‌های موجود در T را آبی و رنگ راس‌های موجود در $V(H) \setminus T$ را قرمز فرض می‌کنیم. برای هر ابرریال f ، متغییر تصادفی X_f ، تعداد راس‌های آبی یعنی تعداد راس‌هایی از f که در T وجود دارد تعریف می‌کنیم. بنابراین X_f متغییر تصادفی دو جمله‌ای است.

زیرا اگر $f = \{v_1, v_2, \dots, v_k\}$ و $X_f = \sum_{i=1}^k X_{v_i}$ در این صورت:

$$X_{v_i} \stackrel{\text{def}}{=} \begin{cases} 1 & \text{اگر } v_i \text{ آبی باشد} \\ \circ & \text{در غیر این صورت} \end{cases}$$

بنابه تعریف نامساوی چرنف ۲.۲، داریم:

$$Pr(|X_f - E(X_f)| > \lambda) \leq 2e^{-\frac{\lambda^2}{\text{Var}(X_f)}}, \quad \circ < \lambda < E(X_f)$$

$$E(X_f) = cLnk$$

برای ابريال f ، A_f پیشامدی که در آن $\lambda > |X_f - cLnk|$ است، تعریف می کنیم. بنا به تعریف نامساوی چرنف ۲.۲، داریم:

$$Pr(A_f) \leq 2e^{-\frac{\lambda^2}{\chi^2(X_f)}}$$

برای هر ابريال f ، پیشامد A_f از تمام پیشامدهای $A_{f'}$ به طور همزمان مستقل است به جز حداکثر $k^2 -$ از آن ها. اگر $c > 6$ و $p = c\frac{Lnk}{k}$ در این صورت آستانه $n(c)$ وجود دارد. هنگامی که $k \geq n(c)$:

$$3cLnk(1 + Ln2 + Ln(k^2 + 1)) < c^2(Lnk)^2$$

اگر $k \geq n(c)$ ، با در نظر گرفتن λ داریم:

$$3cLnk(1 + Ln2 + Ln(k^2 + 1)) \leq \lambda^2 < c^2(Lnk)^2$$

طبق لم موضعی لواژ ۲.۲، مجموعه $T \subseteq V(H)$ وجود دارد به طوری که برای هر $f \in E(H)$ ، پیشامد A_f رخ نمی دهد. بنابراین مجموعه $T \subseteq V(H)$ چنان وجود دارد که برای هر $f \in E(H)$ ، $0 < |f \cap T| < 2cLnk$. این به این معنی است که هر ابريال f حداقل یک رأس آبی دارد و حداکثر $2cLnk$ رأس آن آبی است. برای k به اندازه کافی بزرگ $2cLnk < k$. لذا این رنگ آمیزی یک ۲-رنگ آمیزی مجاز برای ابرگراف H است که در شرایط قضیه صدق می کند.

□

۱.۳.۲ ارتباط با عدد استقلال

رابطه ی بین عدد استقلال و عدد رنگی پویای گراف ها در [۱] مورد مطالعه قرار گرفته است.

لم ۴.۳.۲ ([۴]) فرض کنید G گرافی همبند و c یک $\chi(G)$ -رنگ آمیزی از گراف G باشد. علاوه بر آن فرض کنید H زیرگرافی ناتهی از G باشد. آنگاه یک $\chi(G)$ -رنگ آمیزی f از G وجود دارد، به طوری که:

$$1. \text{ اگر } v \in V(H) \text{ آنگاه } f(v) = c(v)$$

۲. برای هر رأس $v \in V(G) \setminus V(H)$ یک مسیر $v_0, v_1, \dots, v_m$ وجود دارد به طوری که $v_0 = v$ و

$$f(v_{i+1}) - f(v_i) = 1 \pmod{\chi(G)} \text{ برای } i = 0, 1, \dots, m-1$$

این لم به رنگ آمیزی دوری تعمیم داده شده است [۶].

قضیه ۵.۳.۲ [۱] برای هر گراف G با $\chi(G) \geq 6$ ، یک $\chi(G)$ -رنگ آمیزی از گراف G وجود دارد به طوری که مجموعه ی همه رأس های بد در G مستقل اند.

در قضیه بعدی، این نتیجه را برای تمام گراف ها با $\chi(G) \geq 4$ ثابت می کنیم، همچنین در قسمت دوم قضیه، کران بالای عدد رنگی پویای گراف G را بر حسب عدد رنگی گراف G و عدد استقلال توان دوم گراف G^2 مشخص می کنیم. همچنین $l(G)$ و $l_M(G)$ را مجموعه مستقل و مجموعه مستقل ماکسیمال در نظر می گیریم.

قضیه ۶.۳.۲ [۲۱]

$$(۱) \text{ برای هر گراف مانند } G \text{ با } \chi(G) \geq ۴, \chi_2(G) \leq \chi(G) + \gamma(G)$$

$$(۲) \text{ اگر } G \text{ گرافی } k\text{-منتظم با } \chi(G) \geq ۴ \text{ باشد، آنگاه } \chi_2(G) \leq \chi(G) + \alpha(G^2)$$

برهان. فرض کنید uv یالی از گراف G باشد. همچنین فرض کنید c یک $\chi(G)$ -رنگ آمیزی از آن باشد، به طوری که، $c(u) = ۱$ و $c(v) = ۳$. فرض کنید H زیرگراف القایی روی یال uv و f یک رنگ آمیزی از G بنابه لم ۴.۳.۲، باشد. طبق لم ۴.۳.۲، اگر $x \in V(H)$ ، آنگاه $f(x) = c(x)$. بنابراین $f(u) = ۱$ و $f(v) = ۳$. فرض S مجموعه‌ی همه‌ی راس‌های بد باشد. ادعا می‌کنیم S یک مجموعه مستقل در G است. بنابراین فرض (فرض محال) می‌کنیم این ادعا برقرار نباشد، ۴ مورد را در نظر می‌گیریم:

۱. $\{u, v\} \subseteq S$. چون u و v هر دو راس بد هستند و $uv \in E(G)$ ، بنابراین همسایه‌های این دو راس به طور مشابه رنگ می‌شوند، لذا تمام راس‌ها در $N(v)$ رنگ ۱ و تمام راس‌ها در $N(u)$ رنگ ۳ را در رنگ آمیزی f دریافت می‌کنند. بنابراین یک مسیر افزایشی بنابه لم ۴.۳.۲، به طوری که $f(v_{i+1}) - f(v_i) = ۱ \pmod{\chi(G)}$ برای $i = ۰, ۱, \dots, m-1$ وجود ندارد.

۲. راس $x \neq v$ وجود دارد، به طوری که $\{u, x\} \subseteq S$ و یال $ux \in E(G)$. چون $v \in N(u)$ و $u \in N(x)$ ، لذا تمام راس‌ها در $N(u)$ و $N(x)$ در رنگ آمیزی f به ترتیب رنگ ۳ و رنگ ۱ را دریافت می‌کنند. بنابراین یک مسیر افزایشی $v_0, v_1, \dots, v_m$ در G به طوری که، $v_0 = x$ ، $v_m \in V(H)$ بنابه لم ۴.۳.۲، به طوری که $f(v_{i+1}) - f(v_i) = ۱ \pmod{\chi(G)}$ برای $i = ۰, ۱, \dots, m-1$ وجود ندارد، زیرا تمام همسایه‌های x رنگ ۱ و راس x رنگ ۳ را دریافت می‌کند.

۳. راس $y \neq u$ وجود دارد، به طوری که $\{v, y\} \subseteq S$ و $vy \in E(G)$. چون $u \in N(v)$ و $v \in N(y)$ ، لذا تمام راس‌ها در $N(v)$ و $N(y)$ در رنگ آمیزی f به ترتیب رنگ ۱ و ۳ را دریافت می‌کنند. بنابراین یک مسیر افزایشی $v_0, v_1, \dots, v_m$ در G به طوری که، $v_0 = y$ ، $v_m \in V(H)$ بنابه لم ۴.۳.۲، به طوری که $f(v_{i+1}) - f(v_i) = ۱ \pmod{\chi(G)}$ برای $i = ۰, ۱, \dots, m-1$ وجود ندارد، زیرا تمام همسایه‌های y رنگ ۳ و راس y رنگ ۱ را دریافت می‌کند.

۴. دو راس x و y در $S \setminus \{u, v\}$ وجود دارد، به طوری که $xy \in E(G)$. بنابه لم ۴.۳.۲، چون $f(v_{i+1}) - f(v_i) = ۱ \pmod{\chi(G)}$ برای $i = ۰, ۱, \dots, m-1$. لذا باید حداقل دو راس $z \in N(x)$ و $z' \in N(y)$ موجود باشد به طوری که، $f(z) = f(x) + ۱ \pmod{\chi(G)}$ و $f(z') = f(y) + ۱ \pmod{\chi(G)}$ برای $i = ۰, ۱, \dots, m-1$. از آنجایی که x و y هر دو راس بد هستند، لذا همسایه‌های آن‌ها به طور مشابه در رنگ آمیزی f رنگ می‌شوند. چون راس y مجاور راس x است، بنابراین تمام راس‌ها در $N(x)$ هم رنگ $f(y)$ و تمام راس‌ها در $N(y)$ هم رنگ $f(x)$ است. بنابراین $f(z) = f(y) \pmod{\chi(G)}$ و $f(z') = f(x) \pmod{\chi(G)}$. لذا $f(z') = f(x) \pmod{\chi(G)}$ تناقض دارد.

بنابراین S (مجموعه همه راس‌های بد) یک مجموعه مستقل در G است. فرض D کوچکترین مجموعه احاطه‌گر برای گراف G باشد. هر راسی که در مجموعه S قرار داشته باشد در مجموعه D همسایه دارد،

چون D یک مجموعه احاطه گر است. بنابراین اگر رنگ راس های موجود در D را تغییر دهیم یک رنگ آمیزی پویا برای G حاصل می شود.

فرض $D_2 = D \setminus S$ و $D_1 = S \cap D$. تمام راس ها در D_2 را با استفاده از $|D_2|$ رنگ متمایز جدید دوباره رنگ می کنیم. برای هر راس $w \in D_1$ ، یک راس $x(w) \in N(w)$ را انتخاب و تمام این راس ها را در D_1 قرار می دهیم. فرض کنید که $D'_1 = \{x_1, x_2, \dots, x_t\}$. دوباره راس های D'_1 را با $|D'_1|$ رنگ متمایز جدید رنگ می کنیم. ثابت می کنیم این رنگ آمیزی جدید یک رنگ آمیزی پویا برای G است.

برای راس دلخواه v دو حالت را در نظر می گیریم. اگر راس v خارج از مجموعه S باشد، در رنگ آمیزی قبل حداقل دو رنگ متمایز در همسایگی اش وجود دارد، بنابراین راس هایی که خارج از مجموعه S قرار دارند جز راس های خوب می باشند، لذا بعد از رنگ آمیزی جدید تعداد رنگ های بیشتری نیز در همسایگی آنها وجود دارد، در نتیجه این راس ها باز هم راس خوب هستند. از آنجایی که راس های بد مجموعه S در D_1 یا خارج از D_1 قرار دارند، بنابراین برای راس دلخواه v در مجموعه S دو حالت وجود دارد. اگر راس v خارج از D_1 باشد، حتما در مجموعه D همسایه دارد. از طرفی چون در رنگ آمیزی جدید تمام راس های موجود در مجموعه D با رنگ های متمایز جدید رنگ آمیزی شده اند، لذا در همسایگی این راس رنگ جدید اضافه می شود، بنابراین راس v دیگر راس بد نیست. اگر راس دلخواه v در مجموعه D_1 قرار داشته باشد، چون D مجموعه احاطه گر است، بنابراین در مجموعه D همسایه ندارند. لذا همسایه های آن خارج از D قرار دارند. از این رو راس v ، راس خوب است. بنابراین حداکثر تعداد $|D_1| + |D_2| = |D|$ رنگ جدید استفاده شده است. به عبارت دیگر این رنگ آمیزی یک رنگ آمیزی پویا برای G با حداکثر $\chi(G) + |D|$ رنگ است.

برای اثبات قسمت دوم قضیه، فرض کنید G گرافی k -منتظم با $\chi(G) \geq 4$ باشد. رنگ آمیزی f و مجموعه مستقل S که شامل تمام راس های بد است، در قسمت قبل را در نظر بگیرید. $G^2[S]$ یعنی زیرگراف القایی از گراف G^2 روی راس های S ، دارای مولفه های $G_1^2, G_2^2, \dots, G_n^2$ است. در گراف G^2 دو راس مجاورند، اگر دو راس همسایه مشترک داشته باشند. وقتی دو راس بد با هم مجاور و همسایه مشترک داشته باشند، بنابراین تمام همسایه های این دو راس هم رنگ هستند. به عبارت دیگر دو راس $x, y \in S$ در گراف G^2 مجاورند، اگر و فقط اگر $N_G(x) \cap N_G(y) \neq \emptyset$. زیرا S یک مجموعه مستقل و به ازای هر $1 \leq i \leq n$ ، تمام راس ها در G_i^2 راس بد می باشند، پس تمام راس ها در $N_i = \cup_{x \in V(G_i^2)} N_G(x)$ در رنگ آمیزی f به طور مشابه رنگ می شوند.

برای هر $1 \leq i \leq n$ ، فرض کنید H_i ابرگرافی با مجموعه راس های N_i و مجموعه ابرریال هایی که به صورت $E(H_i) \stackrel{\text{def}}{=} \{N(x) | x \in V(G_i^2)\}$ تعریف می شود. چون G گرافی k -منتظم و $\Delta \leq k$ ، بنابراین H_i ابرگرافی k -یکنواخت با $\Delta(H_i) \leq k$ است. از طرفی با توجه به $\chi(G) \geq 4$ دو حالت وجود دارد، $k \geq 4$ یا $G = K_4$.

۱. اگر $G = K_4$ ، آنگاه $\chi(K_4) = 4$. چون عدد استقلال گراف های کامل یک است، بنابراین $\chi_2(G) = 4 \leq \chi(G) + \alpha(G^2) = 5$

۲. اگر G گرافی کامل نباشد، بنابه قضیه بروکس $3.2.2$ ، $4 \leq \chi(G) \leq \Delta(G) = k$. بنابراین طبق لم $1.2.2$ ، ابرگراف H_i ، 2 -رنگ پذیر است. برای هر $1 \leq i \leq n$ فرض (X_i^1, X_i^2) یک

۲-رنگ‌آمیزی از ابرگراف H_i باشد. f'' را یک رنگ‌آمیزی از گراف G معرفی می‌کنیم به طوری که، f'' و f دارای مقادیر یکسان روی $V(G) \setminus \cup X_i^1$ هستند و برای هر $1 \leq i \leq n$ ، f'' روی راس‌های X_i^1 مقدار ثابت $i + \chi(G)$ را دارد. بنابراین برای هر راس $x \in V(G)$ از درجه حداقل دو، حداقل دو رنگ متمایز در همسایگی آن وجود دارد. بنابراین f'' یک $\chi(G) + n$ -رنگ‌آمیزی پویا از گراف G است، که در آن $n \leq \alpha(G^2)$ می‌باشد.

□

اثبات قسمت دوم قضیه ۶.۳.۲، به ۲-رنگ‌پذیری ابرگراف H_i نیاز دارد. اگر برخی از فرضیه‌ها این ویژگی را ثابت کنند، در این صورت باقی مانده اثبات هنوز هم کار می‌کند. بنابراین نتیجه زیر را داریم:
نتیجه ۷.۳.۲. اگر G یک گراف به طوری که $\chi(G) \geq 4$ و $e(\Delta(G)^2 - \Delta(G) + 2) \leq 2^{\delta(G)}$ در این صورت $\chi_2(G) \leq \chi(G) + \alpha(G^2)$.

برهان. بنابه اثبات قسمت دوم قضیه ۶.۳.۲، چون $\chi(G) \geq 4$ ، بنابراین برای هر گراف G ، یک رنگ‌آمیزی وجود دارد، به طوری که مجموعه راس‌های بد مستقل‌اند، طبق این رنگ‌آمیزی ابرگراف H_i را با مجموعه راس‌های $N_i = \cup_{x \in V(G_i^2)} N_G(x)$ و مجموعه ابريال‌های $E(H_i) \stackrel{\text{def}}{=} \{N(x) | x \in V(G_i^2)\}$ تعریف می‌شود را در نظر بگیرید. چون $e(\Delta(G)^2 - \Delta(G) + 1) \leq 2^{\delta(G)}$ ، لذا بنابه قضیه ۲.۲.۲، ابرگراف H_i ، ۲-رنگ‌پذیر است. با اثباتی مشابه اثبات ارائه شده در قسمت دوم قضیه ۶.۳.۲، برهان تمام است.

ملاحظه ۸.۳.۲. توجه داشته باشید در برهان قضیه ۶.۳.۲، نشان دادیم، برای هر گراف k -منتظم G با $\chi(G) \geq 4$ همواره $\chi_2(G) \leq \chi(G) + \text{com}(G^2[S])$ برقرار است. به طوری که $\text{com}(G^2[S])$ تعداد مولفه‌های همبند $G^2[S]$ و S مجموعه مستقل ارائه شده در اثبات قضیه ۲.۲.۲، است. بنابراین برای هر گراف G با $\chi(G) \geq 4$ و $e(\Delta(G)^2 - \Delta(G) + 1) \leq 2^{\delta(G)}$ (در گراف k -منتظم با $k \geq 4$)، بنابه قضیه ۲.۲.۲، $\chi_2(G) \leq \chi(G) + \max_{I \in \mathcal{I}(G)} \text{com}(G^2[I])$.

قضیه ۹.۳.۲. [۲] اگر G گرافی قویا منتظم به جز C_5 و $K_{m,m}$ باشد، آنگاه $\chi_2(G) - \chi(G) \leq 1$.

ملاحظه ۱۰.۳.۲. توجه داشته باشید برای گراف G با قطر ۲، گراف G^2 گرافی کامل است. چون عدد استقلال گراف‌های کامل یک است، لذا $\alpha(G^2) = 1$. بنابراین قسمت دوم قضیه ۶.۳.۲، به خانواده‌ی بزرگی از گراف‌های منتظم، یعنی هر گراف قویا منتظم با قطر ۲ تعمیم داده می‌شود. اما با توجه به قسمت دوم قضیه ۶.۳.۲، اگر G گرافی k -منتظم با قطر ۲ و $\chi(G) \geq 4$ آنگاه $\chi_2(G) - \chi(G) \leq 1$ زیرا طبق قسمت دوم قضیه ۶.۳.۲، اگر G گرافی k -منتظم با $\chi(G) \geq 4$ آنگاه $\chi_2(G) \leq \chi(G) + \alpha(G^2)$. از طرفی برای هر گراف G با قطر ۲، گراف G^2 گرافی کامل است، چون عدد استقلال گراف‌های کامل یک است، بنابراین $\chi_2(G) - \chi(G) \leq 1$.

نتیجه ۱۱.۳.۲. اگر G گرافی با قطر ۲ به طوری که $\chi(G) \geq 4$ و $e(\Delta(G)^2 - \Delta(G) + 1) \leq 2^{\delta(G)}$ (در گراف k -منتظم با $k \geq 4$) آنگاه $\chi_2(G) - \chi(G) \leq 1$.

برهان. طبق نتیجه ۷.۳.۲، اگر $\chi(G) \geq 4$ و $e(\Delta(G)^2 - \Delta(G) + 1) \leq 2^{\delta(G)}$ آنگاه $\chi_2(G) \leq \chi(G) + \alpha(G^2)$. چون قطر گراف ۲ است، پس G^2 گرافی کامل است، لذا $\alpha(G^2) = 1$. بنابراین $\chi_2(G) - \chi(G) \leq 1$. $\square$

ملاحظه ۱۲.۳.۲. توجه داشته باشید که در برهان قضیه ۶.۳.۲، فرض کردیم که $\chi(G) \geq 4$ ، زیرا با استفاده از لم ۴.۳.۲، می خواستیم یک رنگ آمیزی مانند f را بدست آوریم به طوری که، تمام راس های بد مربوط به این رنگ آمیزی، مجموعه ای مستقل را در گراف G تشکیل دهند. در ابتدا ثابت کردیم اگر یک t -رنگ آمیزی f از G وجود داشته باشد، به طوری که مجموعه همه راس های بد (S) مربوط به رنگ آمیزی f مستقل باشند، آنگاه $\chi_2(G) \leq t + \gamma(G)$ و اگر G گرافی k -منتظم با $k \geq 4$ ، آنگاه $\chi_2(G) \leq t + com(G^2[S])$.

اکنون فرض کنید G یک گراف به طوری که، $e(\Delta(G)^2 - \Delta(G) + 1) \leq 2^{\delta(G)}$ (در گراف منتظم با $k \geq 4$) و I یک مجموعه مستقل ماکسیمال دلخواه در G باشد. یک t -رنگ آمیزی بهینه c از گراف G را در نظر بگیرید، به طوری که I یک کلاس رنگ در این رنگ آمیزی باشد (t کوچکترین عدد ممکن است) چون I یک مجموعه مستقل ماکسیمال است، بنابراین هر راس $v \in V(G) \setminus I$ همسایه ای در I دارد. ابرگراف H را با مجموعه راس های $V(H) = I$ و مجموعه ابريال هایی که به صورت $E(H) \stackrel{\text{def}}{=} \{N(v) \mid v \in V(G) \text{ و } N(v) \subseteq I\}$ تعریف می شود را در نظر بگیرید.

چون $e(\Delta(G)^2 - \Delta(G) + 1) \leq 2^{\delta(G)}$ (در گراف k -منتظم با $k \geq 4$) بنابراین ابرگراف H ، 2 -رنگ پذیر است. فرض (X, Y) یک 2 -رنگ آمیزی از H باشد. تمام راس های Y را با $t + 1$ رنگ جدید دوباره رنگ آمیزی می کنیم تا یک $t + 1$ -رنگ آمیزی جدید f از G حاصل شود. چون I بزرگترین مجموعه مستقل ماکسیمال است، لذا مجموعه راس های بد S مربوط به رنگ آمیزی f زیرمجموعه ای I می باشد. بنابراین S نیز مجموعه ای مستقل است. با اثباتی مشابه برهان ارائه شده در قسمت دوم قضیه ۶.۳.۲، داریم: $\chi_2(G) \leq t + 1 + com(G^2[S])$ که $t \leq \chi(G) + 1$ است. بنابراین $\chi_2(G) \leq t + 1 + com(G^2[S]) \leq \chi(G) + 2 + \max_{P \subseteq I} com(G^2[P])$.

فرض $IM(G)$ خانواده تمام مجموعه های مستقل ماکسیمال در G باشد. چون I یک مجموعه ای مستقل ماکسیمال دلخواه در G بود، $\chi_2(G) \leq \chi(G) + \min_{I \in IM(G)} \max_{P \subseteq I} com(G^2[P]) + 2$.

بنابه ملاحظه ۱۲.۳.۲، اگر یک $\chi(G)$ -رنگ آمیزی c از G را در نظر بگیریم به طوری که، کلاس رنگ v_1 (تمام راس ها با رنگ ۱) مجموعه ای مستقل ماکسیمال در G ($t = \chi(G)$) باشد، آنگاه $\chi_2(G) \leq \chi(G) + \gamma(G) + 1$.

نتیجه ۱۳.۳.۲. فرض G یک گراف به طوری که $e(\Delta(G)^2 - \Delta(G) + 1) \leq 2^{\delta(G)}$ (یک گراف k -منتظم با $k \geq 4$) در این صورت $\chi_2(G) \leq \chi(G) + \alpha(G^2) + 1$.

برهان. چون شرط $\chi(G) \geq 4$ را نداریم باید یک $\chi(G)$ -رنگ آمیزی از گراف پیدا کنیم که مجموعه راس های بد، مجموعه ای مستقل را تشکیل دهند. یک رنگ آمیزی مانند f را در نظر می گیریم و کلاس رنگ ۱ را ماکسیمال می کنیم. این کلاس را I می نامیم، هر راس $v \in V(G) \setminus I$ همسایه ای در I دارد،

یک مجموعه مستقل ماکسیمال است. ابرگراف H را با مجموعه راس‌های $V(H) = I$ و مجموعه ابريال‌های $E(H) \stackrel{\text{def}}{=} \{N(v) | v \in V(G), N(v) \subseteq I\}$ را در نظر می‌گیریم. بنابه قضیه ۲.۲.۲ و با توجه به رابطه $e(\Delta(G)^2 - \Delta(G) + 1) \leq 2^{\delta(G)}$ ابرگراف H ، ۲-رنگ‌پذیر است.

□

۲.۳.۲ کران $\log k$

لم ۱۴.۳.۲ [۲۱] فرض کنید G یک گراف باشد، برای هر جایگشت $\sigma \in S_{V(G)}$ زیرگراف القایی روی راس‌های I_σ^2 یک جنگل است.

برهان. برای اینکه I_σ^2 جنگل باشد، بنابه تعریف جنگل باید فاقد دور باشد. فرض (فرض خلف):
 $C = x_1 x_2 \dots x_n x_1$ یک دور در گراف G باشد و همچنین $\{x_1, x_2, \dots, x_n\} \subseteq I_\sigma^2$ بدون اینکه از کلیت کاسته شود فرض می‌کنیم در ترتیب σ ، x_1 قبل از x_2 آمده است، بنابراین $n_\sigma(x_2, N[x_2]) \geq 2$. از طرفی چون $x_2 \in I_\sigma^2$ لذا $n_\sigma(x_2, N[x_2]) = 2$ این بدان معناست که x_2 قبل از تمام راس‌های $N(x_2) \setminus \{x_1\}$ آمده است. در نهایت چون $x_1 \in N[x_2]$ قبل از x_2 آمده و I_σ^2 قرار دارد، پس x_3 بعد از x_2 در جایگشت σ آمده است، در نتیجه $x_3 \in N(x_2) \setminus \{x_1\}$. بنابراین با ادامه دادن تا انتها x_{n-1} قبل از x_n آمده است. از طرفی چون x_1 و x_{n-1} هر دو در ترتیب σ قبل از x_n آمده‌اند. لذا $n_\sigma(x_n, N[x_n]) \geq 3$ چون x_n در ترتیب σ در مکان اول و دوم نیامده است، بنابراین $I_\sigma^2 \neq x_n$ که با فرض $(x_1, x_2, \dots, x_n \in \sigma)$ تناقض دارد. □

قضیه ۱۵.۳.۲. فرض کنید G گرافی k -منتظم به طوری که شامل مربع القایی (C_4) نمی‌باشد، در این صورت برای هر $k \geq 35$ ، $\chi_2(G) - \chi(G) \leq 2 \lfloor 4Lnk + 1 \rfloor$

برهان. فرض کنید $U \subseteq V(G)$ شامل تمام راس‌هایی است که در مثلث قرار نمی‌گیرند (زیرا همسایه‌های هر راس که در مثلث قرار دارد در نظر بگیریم با هم مجاورند، بنابراین در هر رنگ‌آمیزی بنابه شرایط مجاورت به‌طور متمایز رنگ می‌شوند، لذا در هر رنگ‌آمیزی راس بد نداریم، بنابراین همه‌ی راس‌ها خوب هستند). چون G شامل (C_4) نمی‌باشد، لذا در G هیچ دو راسی همسایه مشترک ندارد (زیرا C_4 ساخته می‌شود).

l -جایگشت $\sigma_1, \sigma_2, \dots, \sigma_l \in S_{V(G)}$ را به‌طور تصادفی (تکراری هم باشد)، یکنواخت و مستقل را انتخاب می‌کنیم. برای هر راس $u \in U$ دو پیشامد تعریف می‌کنیم:

• B_u پیشامدی که

$$\forall x \in N(u) \quad s.t \quad \forall i \in 1 \leq i \leq l \quad n_{\sigma_i}(x, N[x] \setminus \{u\}) \geq 2$$

به عبارت دیگر پیشامد B_u به این معناست که به‌ازای انتخاب هر $x \in N(u)$ ، x در بین همسایه‌های خود به‌جز u در ترتیب σ_i در مکان اول و دوم نیامده است. یعنی x در مکان دوم به بعد قرار دارد. به‌عبارت دیگر به‌جز u ، یک همسایه از x وجود دارد که قبل از x در ترتیب σ_i قرار دارد. بنابراین x حداقل در مکان سوم به بعد برای تمام σ ها آمده است.

• C_u پیشامدی که

$$\forall x \in N(u) \quad s.t \quad \exists i \in \{1 \leq i \leq l\}, n_{\sigma_i}(x, N[x] \setminus \{u\}) \leq 2$$

به عبارت دیگر x در بین همسایه های خود به جز u در یکی از σ_i حداکثر در مکان دوم قرار گیرد.

اگر $\bar{B}_u$ اتفاق بیافتد داریم:

$$\exists x \in N(u) \quad s.t \quad \exists i \in \{1 \leq i \leq l\}, n_{\sigma_i}(x, N[x] \setminus \{u\}) < 2$$

یا

$$n_{\sigma_i}(x, N[x] \setminus \{u\}) \leq 1$$

حال اگر u را اضافه کنیم: $n_{\sigma_i}(x, N[x]) \leq 2$. بنابراین طبق تعریف $I_{\sigma_i}^x, I_{\sigma_i}^y, x \in I_{\sigma_i}^x$ پس

$$.N(u) \cap (\cup_{i=1}^l I_{\sigma_i}^x) \neq \emptyset \quad \text{بنابراین } x \in I_{\sigma_i}^x \text{ و } x \in N(u)$$

حال اگر پیشامد $\bar{C}_u$ رخ دهد:

$$\exists x \in N(u) \quad s.t \quad \forall i \in \{1 \leq i \leq l\}, n_{\sigma_i}(x, N[x] \setminus \{u\}) > 2$$

بنابراین: $n_{\sigma_i}(x, N[x] \setminus \{u\}) \geq 3$ لذا $n_{\sigma_i}(x, N[x]) > 3$

$$\implies \forall i \in \{1 \leq i \leq l\} \quad x \notin I_{\sigma_i}^x \longrightarrow x \notin \cup_{i=1}^l I_{\sigma_i}^x \longrightarrow N(u) \not\subseteq (\cup_{i=1}^l I_{\sigma_i}^x)$$

زیرا $x \in N(u)$ ولی $x \notin (\cup_{i=1}^l I_{\sigma_i}^x)$

حال فرض کنید $A_u = B_u \cup C_u$. چون مربع القایی (c_4) نداریم و راس ها در مثلث قرار ندارند، بنابراین هیچیک از راس ها همسایه مشترک ندارند.

لذا $(N(x) \setminus \{u\}) \cap (N(y) \setminus \{u\}) = \emptyset$ ، $\forall x, y \in N(u)$. بنابراین پیشامد مرتبط با هر راس از دیگر راس ها مستقل است. چون پیشامدهای مستقل در هم ضرب می شوند، لذا پیشامد یک راس را بدست می آوریم تا پیشامد کل راس ها محاسبه شود. بنا بر تعریف B_u داریم:

$$B_u : \forall x \in N(u) \quad s.t \quad \forall i \in \{1, 2, \dots, l\}, n_{\sigma_i}(x, N[x] \setminus \{u\}) \geq 2$$

برای یک راس اگر $\bar{B}_u$ رخ دهد داریم:

$$B_u : \exists x \in N(u) \quad s.t \quad \exists i \in \{1, 2, \dots, l\}, n_{\sigma_i}(x, N[x] \setminus \{u\}) \leq 1$$

$\implies$

$$n_{\sigma_i}(x, N[x] \setminus \{u\}) = 1$$

پس x در مکان اول قرار دارد. چون هر راس $x \in N(u)$ ، k -همسایه دارد بنابراین احتمال اینکه راس x در یک جایگشتی در بین k -همسایه در مکان اول قرار بگیرد $\frac{1}{k}$ است، به عبارت دیگر x با احتمال $\frac{1}{k}$ در $\bar{B}_u$ رخ می دهد. حال اگر این احتمال رخ ندهد، یعنی x با احتمال $(1 - \frac{1}{k})$ در B_u رخ می دهد. برای k -راس مانند x از u این احتمال $(1 - \frac{1}{k})^k$ است. حال این احتمال برای l جایگشت، $(1 - \frac{1}{k})^{kl}$ است. بنابراین $Pr(B_u) = (1 - \frac{1}{k})^{kl}$

حال احتمال C_u :

$$C_u : \forall x \in N(u) \quad s.t \quad \exists i \in \{1, 2, \dots, l\}, n_{\sigma_i}(x, N[x] \setminus \{u\}) \leq 2$$

ابتدا احتمال $\bar{C}_u$ را حساب می‌کنیم: برای x ثابت:

$$\begin{aligned} Pr(\exists i \in \{1, 2, \dots, l\} \quad s.t. \quad n_{\sigma_i}(x, N[x] \setminus \{u\}) \leq 2) &= 1 - Pr(\forall i \quad n_{\sigma_i}(x, N[x] \setminus \{u\}) \geq 3) \\ &= 1 - \prod_{i=1}^l (n_{\sigma_i}(x, N[x] \setminus \{u\}) \geq 3) = 1 - \prod_{i=1}^l \left(\frac{k-2}{k}\right) \end{aligned}$$

برای x ثابت داریم:

$$= 1 - \left(1 - \frac{2}{k}\right)^l$$

برای هر x داریم:

$$= 1 - \left(1 - \frac{2}{k}\right)^{kl}$$

در نتیجه

$$Pr(A_u) \leq Pr(B_u) + Pr(C_u) = \left(1 - \frac{1}{k}\right)^{kl} + \left(1 - \left(1 - \frac{2}{k}\right)^l\right)^k$$

فرض کنید که:

$$l = \lceil 4 \ln k + 1 \rceil \quad .1$$

$$1 - x \leq e^{-x} \quad .2$$

$$e^{-1} \leq \left(1 - \frac{1}{x}\right)^{x-1} \quad .3$$

$$\left(1 - \frac{1}{k}\right)^k \leq e^{-1} \quad .4$$

بنابه رابطه (۴) داریم: $\left(1 - \frac{1}{k}\right)^{kl} \leq e^{-l}$. حال می‌خواهیم ثابت کنیم که $1 - \left(1 - \frac{2}{k}\right)^l \leq 1 - e^{-\frac{2l}{k-2}}$ داریم:

$$\left(1 - \frac{2}{k}\right)^l \geq e^{-\frac{2l}{k-2}}$$

بنابه رابطه (۳) داریم:

$$\left[\left(1 - \frac{1}{\frac{k}{2}}\right)^{\frac{k}{2}-1}\right]^{\frac{l}{\frac{k}{2}-1}} \geq e^{-\frac{l}{\frac{k}{2}-1}}$$

چون

$$\left(1 - \frac{1}{\frac{k}{2}}\right)^{\frac{k}{2}-1} \geq e^{-1}$$

بنابراین با گرفتن مخرج مشترک داریم:

$$\left(1 - \frac{2}{k}\right)^l \geq e^{-\frac{2l}{k-2}}$$

$$\begin{aligned}
&\implies Pr(A_u) \leq Pr(B_u) + Pr(C_u) \\
&\leq \left(1 - \frac{1}{k}\right)^{kl} + \left(1 - \left(1 - \frac{2}{k}\right)^l\right)^k \\
&\leq e^{-l} + \left(1 - \frac{2l}{e^{k-2}}\right)^k \\
&\leq e^{-l} + e^{-ke \frac{2l}{k-2}} \\
&l = \lceil 4Lnk + 1 \rceil \\
&= e^{-\lceil 4Lnk+1 \rceil} + e^{-ke \frac{2l}{k-2}} \\
&\leq e^{-(4Lnk+1)} + e^{-ke \frac{-2(4Lnk+2)}{k-2}} \\
&= \frac{1}{ek^4} + e^{-k(e^{-4Lnk-4}) \frac{1}{k-2}} \\
&\leq \frac{1}{ek^4} + e^{-k \left(\frac{1}{e^4 k^4}\right)^{\frac{1}{k-2}}} \\
&\leq \frac{1}{ek^4} + e^{-\frac{1}{4}k}
\end{aligned}$$

اکنون ادعا می‌کنیم پیشامد A_u از تمام پیشامدهای A_v برای $d(u, v) > 4$ به طور همزمان مستقل است. ابتدا توجه داشته باشید، اگر پیشامد A_u برای یک جایگشت انتخابی $(\sigma_1, \sigma_2, \dots, \sigma_l)$ رخ دهد، آنگاه پیشامد A_u اطلاعاتی در مورد ترتیب راس‌ها در $N_2(u) = \cup_{v \in N(u)} N[v]$ در هر جایگشت $\sigma_i|_{N_2(u)}$ را می‌دهد.

به عبارت دیگر پیشامد A_u از پیشامد A_v مستقل است و با هم هیچ اشتراکی ندارند. بنابراین $d(u, v) \geq 5$ یا $d(u, v) > 4$.

فرض $S = \{v | d(u, v) > 4\}$ و برای $F \subseteq S$ ، پیشامد $A = \cap_{x \in F} A_x$ رخ دهد. نشان می‌دهیم $Pr(A_u | A) = Pr(A_u)$ ، به عبارت دیگر همه راس‌هایی که در S هستند نسبت به A_u مستقل می‌باشند. فرض $T = \cup_{x \in F} N_2(x)$ ، چون $S = \{v | d(u, v) > 4\}$ بنابراین $T \cap N_2(u) = \emptyset$. حال فرض کنید پیشامد $A = \cap_{x \in F} A_x$ رخ داده باشد، بنابراین یک سری اطلاعات در ترتیب کلی از $\sigma_i|_T$ داریم. چون $T \cap N_2(u) = \emptyset$ می‌تواند هر ترتیب کلی از $S_{N_2(u)}$ با احتمال مساوی باشد. هر راسی که فاصله آن از u ، یعنی $d(u, v) \geq 5$ باشد مستقل است و راس‌هایی با فاصله $d(u, v) \leq 4$ مستقل نمی‌باشد. بنابراین تعداد راس‌هایی با فاصله یک (Δ) و تعداد راس‌هایی با فاصله دو ($\Delta(\Delta - 1)$) و تعداد راس‌هایی با فاصله سه $\Delta(\Delta - 1)^2$ و تعداد راس‌هایی با فاصله چهار $\Delta(\Delta - 1)^3$ مستقل نمی‌باشند. اگر $(\Delta = k)$:

$$\begin{aligned}
&\Delta + (\Delta - 1)\Delta + (\Delta - 1)^2\Delta + (\Delta - 1)^3\Delta \\
&= k + (k - 1)k + (k - 1)^2k + (k - 1)^3k = k^4 - 2k^3 + 2k^2
\end{aligned}$$

پس پیشامد A_u از تمام پیشامدها مستقل است به جز حداکثر $2k^2 - 2k^3 + k^4$ از آن‌ها. بنابه لم موضعی لواژ ۲.۲، اگر $M = e(k^4 - 2k^3 + 2k^2 + 1)\left(\left(1 - \frac{1}{k}\right)^{kl} + \left(1 - \left(1 - \frac{2}{k}\right)^l\right)^k\right) \leq 1$

آنگاه با احتمال مثبت هیچ‌کدام از پیشامدهای A_u رخ نمی‌دهد. برای $k \geq 55$ داریم:

$$\begin{aligned} M &\leq e(k^4 - 2k^3 + 2k^2 + 1) \times \left(\frac{1}{ek^4} + e^{-\frac{1}{4}k}\right) \\ &= \left(1 - \frac{2}{k} + \frac{2}{k^2} + \frac{1}{k^4}\right) + (k^4 - 2k^3 + 2k^2 + 1)e^{-\frac{k}{4}+1} \\ &\leq \left(1 - \frac{1}{k}\right) + k^4 e^{-\frac{k+2}{4}} \\ &\leq 1 \end{aligned}$$

همچنین برای $l = \lceil 4Lnk + 1 \rceil$ و $33 \leq k \leq 55$:

$$e(k^4 - 2k^3 + 2k^2 + 1) \left(\left(1 - \frac{1}{k}\right)^{kl} + \left(1 - \left(1 - \frac{1}{k}\right)^l\right)^k \right) \leq 1$$

به عبارت دیگر طبق لم موضعی لواژ ۲.۲، برای $l = \lceil 4Lnk + 1 \rceil$ و $k \geq 33$ چون پیشامدهای A_u مثبت است، بنابراین جایگشت‌های $\sigma_1, \sigma_2, \dots, \sigma_l$ در این پیشامد وجود دارند به طوری که، پیشامد A_u برای هر $u \in U$ رخ نمی‌دهد. به عبارت دیگر $\bigcap_{u \in V} \bar{A}_u \neq \emptyset$. پس وقتی پیشامد A_u رخ ندهد، پیشامدهای B_u و C_u هم رخ نمی‌دهد، بنابراین نتیجه می‌شود پیشامد $\bar{A}_u = \bar{B}_u \cap \bar{C}_u$ رخ می‌دهد.

در این صورت $T = \cup_{1 \leq i \leq l} I_{\sigma_i}^*$ و $N(u) \not\subseteq (\cup_{1 \leq i \leq l} I_{\sigma_i}^*)$ اگر $N(u) \cap (\cup_{1 \leq i \leq l} I_{\sigma_i}^*) \neq \emptyset$ رنگی زیرگراف القایی روی T ، $G[T]$ طبق لم ۷.۲.۲، حداکثر ۲ل خواهد بود، لذا $\chi(G[T]) \leq 2l$. حال فرض کنید c یک $\chi(G[T])$ -رنگ آمیزی از زیرگراف القایی $G[T]$ با رنگ‌های $\{1, 2, \dots, 2l\}$ باشد. اگر راس‌های $V(G) \setminus T$ را با $\chi(G)$ -رنگ، رنگ‌آمیزی کنیم. پس کل گراف را با $\chi(G) + 2l$ -رنگ، رنگ‌آمیزی می‌کنیم. حال یک $\chi(G) + 2l$ -رنگ آمیزی f از G را در نظر بگیرید که محدودیت f به T مشابه c و $f(V(G) \setminus T) \subseteq \{2l+1, 2l+2, \dots, 2l+\chi(G)\}$. برای هر راس دلخواه $u \in V(G)$ می‌خواهیم ثابت کنیم این راس، راس بد نیست، دو حالت وجود دارد:

۱. راس u در مثلث قرار دارد، بنابراین $u \notin U$. چون پیشامد A_u رخ نداده، بنابراین $N(u) \cap (\cup_{1 \leq i \leq l} I_{\sigma_i}^*) \neq \emptyset$ (حتما u یک راس در مجموعه T دارد) و $N(u) \not\subseteq (\cup_{1 \leq i \leq l} I_{\sigma_i}^*)$. به عبارت دیگر u در T و $V(G) \setminus T$ همسایه دارد، در این صورت چون f یک رنگ‌آمیزی مجاز است و راس‌های $N(u)$ حداقل دو رنگ متمایز دریافت می‌کنند، بنابراین راس بد وجود ندارد.

۲. راس u در مثلث قرار ندارد، بنابراین $u \in U$. طبق انتخاب T ، u در T و هم در $V(G) \setminus T$ همسایه دارد. چون رنگ راس‌های مجموعه T و $V(G) \setminus T$ با هم متمایز است، بنابراین $f(T) \cap f(V(G) \setminus T) = \emptyset$. به عبارت دیگر در همسایگی هر راس $u \in U$ ، از درجه حداقل دو، حداقل دو رنگ متفاوت وجود دارد. بنابراین f یک رنگ‌آمیزی پویا با حداکثر $\chi(G) + 2l$ -رنگ است.

□

قضیه ۱۶.۳.۲ [۱۱] اگر $\chi(G) > n$ آنگاه $G \times K_n$ یکتا n -رنگ‌پذیر است. یعنی عدد رنگی آن n است و فقط یک رنگ‌آمیزی یکتا در هر رنگ‌آمیزی برای آن وجود دارد.

حدس ۱۷.۳.۲ [۱] برای هر گراف منتظم G با $\chi(G) \geq 4$ ، عدد رنگی و عدد رنگی پویا با هم است.

در این جا با آوردن مثالی حدس ارائه شده در ۱۷.۳.۲، را رد می کنیم.

گزاره ۱۸.۳.۲. برای هر عدد صحیح $n > 1$ ، گراف های منتظمی با عدد رنگی n وجود دارند، به طوری که عدد رنگی پویای آن ها بیشتر از n است.

برهان. فرض کنید G_1 گرافی d -منتظم با $\chi(G_1) > n$ و $m = |V(G_1)|$. قرار دهید $G_2 = G_1 \square C_{(n-1)(d+2)+1}$ و $G' = G_2 \times K_n$ ، به طوری که G_2 گرافی $(d+2)$ -منتظم است. چون گراف K_n ، $(n-1)$ -منتظم است، بنابراین G' گرافی یکتا n -رنگ پذیر و $(d+2)(n-1)$ -منتظم می باشد. یک n -رنگ آمیزی $(V_1, V_2, \dots, V_n)$ برای G' را در نظر بگیرید، به طوری که برای $1 \leq i \leq n$ ، $V_i = \{(g, i) | g \in V(G_2)\}$ است. برای رنگ آمیزی گراف G' یا به عبارت دیگر افراز راس های G' به مجموعه های مستقل، که این مجموعه ها n -تا هستند، فقط می توان یک n -رنگ آمیزی ارائه داد. زیرا بنابه قضیه ۱۶.۳.۲، گراف G' یکتا n -رنگ پذیر است. بنابراین با وجود یک رنگ آمیزی از آن به دیگر رنگ آمیزی ها دسترسی داریم، از این رو در دیگر رنگ آمیزی ها فقط جای کلاس های رنگ با هم عوض می شود. مانند رنگ آمیزی مثلث یا گراف کامل. از طرفی چون V_i ها با هم مجاور نیستند، بنابراین هر V_i مجموعه ای مستقل است.

در این صورت $|V_i| = |V(G')| = m((n-1)(d+2)+1)$ می باشد که به $(n-1)(d+2)+1$ قابل تقسیم است. حال برای $1 \leq i \leq n$ مجموعه $(S_1^i, S_2^i, \dots, S_m^i)$ که افرازی از V_i است، به طوری که $|S_j^i| = (n-1)(d+2)+1$ را در نظر بگیرید، برای هر $1 \leq i \leq n$ و $1 \leq j \leq m$ راس جدید s_{ij} را به تمام راس ها در S_j^i وصل کنید تا گراف G ساخته شود. گراف G' گرافی $(d+2)(n-1)$ -منتظم است. چون راس جدید s_{ij} به تمام راس های S_j^i وصل می شود، لذا درجه این راس ها یکی بیشتر می شود، از طرفی هر s_{ij} به یک S_i^j وصل می شود، لذا $\deg(s_{ij}) = |S_i^j| = (d+2)(n-1)+1$. بنابراین درجه راس های داخل (S_i^j) و خارج (s_{ij}) در G ، $(d+2)(n-1)+1$ است. پس G گرافی $(d+2)(n-1)+1$ -منتظم می باشد.

چون گراف G گراف G' را شامل می شود، بنابراین $\chi(G) \geq n$. حال می خواهیم ثابت کنیم که $\chi(G) = n$. کافی است یک n -رنگ آمیزی برای G' ارائه کنیم. راس های داخل G' ، V_i ها مجموعه هایی مستقل هستند، بنابراین یک n -رنگ آمیزی برای آن ها وجود دارد. برای راس های خارج G' یعنی s_{ij} چون همه همسایه هایشان رنگ j دارند پس باید رنگ آن ها مخالف j باشد. طبق فرض قضیه $n > 1$ ، بنابراین راس های خارج G' را هم می توان با n -رنگ، رنگ آمیزی کرد، لذا $\chi(G) = n$. از طرفی می خواهیم ثابت کنیم $\chi_2(G) > n$. (برهان خلف) فرض کنید $\chi_2(G) = n$ ، همچنین فرض کنید c یک n -رنگ آمیزی پویا برای G باشد. حال اگر راس های اضافه شده (s_{ij}) را حذف کنیم یک n -رنگ آمیزی برای G' به وجود می آید. چون G' یکتا n -رنگ پذیر است، بنابراین رنگ آمیزی c ، $V(G)$ را به $(V_1, V_2, \dots, V_n)$ مجموعه مستقل افراز می کند. به عبارت دیگر تمام راس ها در V_1 در رنگ آمیزی c رنگ های مشابه دارند و تمام همسایه های S_1^1 در مجموعه V_1 قرار دارند. این بدان معناست که c یک رنگ آمیزی پویا نیست. $\square$

حدس ۱۹.۳.۲. برای هر گراف منتظم G ، $\chi_2(G) - \chi(G) \leq \lceil \frac{\Delta(G)}{\delta(G)} \rceil + 1$ برقرار است.

اکنون با آوردن مثالی حدس ارائه شده در ۱۹.۳.۲، را رد می‌کنیم.

فرض کنید G_1 گرافی با $\chi(G_1) \geq 3$ و $|V(G_1)| = n$ ، به طوری که $n > 3\Delta(G_1) + 5$ ، یا به عبارت دیگر $\Delta(G_1) < \frac{n-5}{3}$. برای هر مجموعه دو عضوی $\{u, v\} \subseteq V(G_1)$ راس جدید X_{uv} را به راس‌های u و v وصل کنید. فرض کنید با این تغییر گراف G از گراف G_1 ساخته شود. در هر رنگ‌آمیزی پویا از G ، هیچ دو راسی از G_1 نمی‌تواند هم‌رنگ باشد، زیرا هر دو راس از G_1 همسایه یک راس هستند. بنابراین حداقل $n = |V(G_1)|$ رنگ نیاز داریم. در نتیجه $\chi_2(G) \geq n$. از طرفی $\chi(G) = \chi(G_1)$ ، زیرا راس‌های جدیدی که اضافه شده‌اند هر کدام دو همسایه دارد. چون این همسایه‌ها مستقل هستند، بنابراین هم‌رنگ می‌باشند، در نتیجه اگر حدس صحیح باشد:

$$\begin{aligned} \chi_2(G) - \chi(G) &\leq \lceil \frac{\Delta(G)}{\delta(G)} \rceil + 1 \\ &\leq \lceil \frac{\Delta(G_1) + n - 1}{2} \rceil + 1 \end{aligned}$$

از طرفی $\chi_2(G) - \chi(G) \geq n - \chi(G) = n - \chi(G_1)$ ، با توجه به قضیه بروکس ۳.۲.۲، $\chi(G_1) \leq \Delta(G_1) + 1$ و فرض $\Delta(G_1) < \frac{n-5}{3}$ ، $\chi_2(G) - \chi(G) > n - \Delta(G_1) - 1$ که تناقض است.

فصل ۳

رنگ‌آمیزی پویای انتخابی گراف‌ها

۱.۳ مقدمه

ایده‌ی مربوط به تخصیص یک لیست از رنگ‌ها به راس‌ها گراف G و انتخاب رنگی از میان هر لیست برای هر راس، به‌طوری‌که برای گراف G ، یک رنگ‌آمیزی داشته باشیم، اولین بار در ۱۹۷۶ توسط ویزینگ^۱ و سپس مستقلاً در ۱۹۷۹ توسط اردیش^۲، روبین^۳ و تیلور^۴ مطرح شد. دو نوع رنگ‌آمیزی لیستی، راسی و یالی در این فصل مطرح شده است.

گراف G را در نظر بگیرید، برای هر راس $v \in V(G)$ ، $L(v)$ را لیستی از رنگ‌های موجود برای راس v تعریف کنید. رنگ‌آمیزی لیستی یک رنگ‌آمیزی انتخابی است که به هر راس مانند v یک رنگ دلخواه از لیست رنگ‌های آن راس ($L(v)$) متناظر می‌کند.

کوچکترین عدد طبیعی k ، به‌طوری‌که برای هر k -لیست‌دهی به راس‌های G بتوان G را به‌طور لیستی رنگ‌آمیزی مجاز کرد، عدد رنگی انتخابی (عدد رنگی لیستی) گراف G گویند و آن را با $ch(G)$ نمایش می‌دهند.

کوچکترین عدد طبیعی k به‌طوری‌که، برای هر k -لیست‌دهی به راس‌های گراف G ، بتوان G را به‌طور پویا رنگ‌آمیزی کرد، عدد رنگی پویای انتخابی (عدد رنگی پویای لیستی) گراف G گویند و آن را با $ch_2(G)$ نمایش می‌دهند.

این فصل از دو بخش تشکیل شده است. در بخش اول ابتدا به‌ازای هر عدد طبیعی n ، $ch_2(C_n)$ را مشخص می‌کنیم. سپس نشان می‌دهیم، اگر G گرافی که مولفه یکرخت با C_5 ندارد و $\Delta(G) \geq 3$ آنگاه $ch_2(G) \leq \Delta(G) + 1$.

در بخش دوم همین فصل، حدس اکبری و همکاران [۲] مبنی بر این‌که برای هر گراف G ، $ch_2(G) = \max(ch(G), \chi_2(G))$ ، ابتدا با دادن یک مثال از گراف دوبخشی مسطح کوچک G با

^۱Vizing

^۲Erdos

^۳Rubin

^۴Tylor

$ch_2(G) = \chi_2(G) = 3$ و $ch_2(G) = 4$ سپس با ساختن گراف دوبخشی G_k به ازای $k \geq 5$ به طوری که $ch_2(G) \geq k$ و $ch(G_k) = \chi_2(G_k) = 3$ را رد می‌کنیم.

۲.۳ محاسبه عدد رنگی پویای انتخابی

قضیه ۱.۲.۳. [۱۷، ۱۵] برای $n \geq 3$:

$$\chi_2(C_n) = \begin{cases} 3 & n \equiv 0 \pmod{3} \\ 4 & n \not\equiv 0 \pmod{3}, n \neq 5 \\ 5 & n = 5 \end{cases}$$

قضیه ۲.۲.۳. [۱۷، ۱۵] فرض کنید P_n مسیری از مرتبه n باشد. برای هر $n \geq 3$ ، $\chi_2(P_n) = 3$.

قضیه ۳.۲.۳. [۱۵] اگر G گرافی همبند با $\Delta(G) \leq 3$ ، آنگاه $\chi_2(G) \leq 4$ ، به جز $G = C_5$. زیرا $\chi_2(C_5) = 5$. همچنین اگر $\Delta(G) \geq 4$ آنگاه $\chi_2(G) \leq \Delta(G) + 1$.

اکنون نشان می‌دهیم که اگر G گرافی همبند با $\Delta(G) \leq 3$ ، آنگاه $\chi_2(G) \leq 4$ ، به جز $G = C_5$. زیرا $\chi_2(C_5) = 5$. همچنین اگر $\Delta(G) \geq 4$ ، آنگاه $\chi_2(G) \leq \Delta(G) + 1$.

قضیه ۴.۲.۳. اگر $n \geq 3$ عددی طبیعی باشد آنگاه:

$$ch_2(C_n) = \begin{cases} 3 & n \equiv 0 \pmod{3} \\ 4 & n \not\equiv 0 \pmod{3}, n \neq 5 \\ 5 & n = 5 \end{cases}$$

برهان. فرض کنید p عددی طبیعی باشد. در [۱۸] ثابت شده، اگر $G = C_n^p$ آنگاه $ch(G) = \chi(G)$ که C_n^p گرافی با مجموعه راس‌های $\{v_1, v_2, \dots, v_n\}$ به طوری که، دو راس v_i و v_j مجاورند، اگر و فقط اگر $j \equiv i - p, \dots, i - 1, i + 1, \dots, i + p \pmod{n}$. بنابراین $ch(C_n^p) = \chi(C_n^p)$. برای هر $i = 1, \dots, n$ ، هر دو راس v_i و v_{i+p} در C_n^p مجاورند. بنابراین در هر رنگ‌آمیزی مجاز از C_n^p ، $c(v_i) \neq c(v_{i+p})$.

پس در همسایگی هر راس با درجه حداقل دو در C_n^p حداقل دو رنگ متمایز وجود دارد، از این رو هر رنگ‌آمیزی مجاز از C_n^p یک رنگ‌آمیزی پویا از C_n است، بنابراین $\chi(C_n^p) = \chi_2(C_n)$ و $ch(C_n^p) = \chi_2(C_n)$ از طرفی چون $ch(C_n^p) = \chi(C_n^p)$ لذا $ch(C_n^p) = \chi_2(C_n)$. در نتیجه بنابه قضیه ۱.۲.۳، اثبات تمام است. $\square$

بدیهی است که هر رنگ‌آمیزی پویای انتخابی گراف G یک رنگ‌آمیزی انتخابی و پویا از G است. به عبارت دیگر $ch_2(G) \geq \chi_2(G)$ و $ch_2(G) \geq ch(G)$ لذا $ch_2(G) \geq \max(ch(G), \chi_2(G))$. بنابه قضیه ۱.۲.۳ و قضیه ۴.۲.۳، $ch_2(C_n) = \chi_2(C_n)$ ، همچنین برای گراف‌های کامل ($n \geq 3$)، $ch_2(G) = \chi_2(G) = n$.

برای درخت $\chi_2(T) = 3$ زیرا با سه رنگ می توان آن را رنگ آمیزی پویا کرد. فرض کنید (استقرا)، یک درخت داریم که یک راس v از درجه یک آن را حذف کرده ایم آیا راس های $T - v$ را می توان رنگ آمیزی پویا کرد؟ راس v' در گراف $T - v$ اگر بیشتر از یک همسایه داشته باشد آنگاه همسایه هایش رنگ های متمایزی دریافت کردند پس پویا هستند. اگر یک همسایه داشته باشد آنگاه رنگی متمایز از v' را به آن نسبت می دهیم، لذا $ch_2(T) \geq \max\{3, ch(G)\}$ در نتیجه $ch_2(T) \geq 3$. چون هر رنگ آمیزی پویای انتخابی یک رنگ آمیزی پویا است، در نتیجه، $ch_2(T) \geq \chi_2(T) \rightarrow 3 \geq 3$. حال می خواهیم ثابت کنیم $ch_2(T) = \chi_2(T) = 3$.

فرض کنید (استقرا)، یک لیست سه عنصری را به راسی از درجه یک نسبت داده ایم. بنابراین برای راس v از درجه یک، $L(v) = 3$. اگر این راس را حذف کنیم راس های $T - v$ را می توان رنگ آمیزی پویا کرد. ابتدا راس های با درجه یک را در نظر می گیریم این راس ها در رنگ آمیزی پویا محاسبه نمی شوند، چون درجه آن ها باید حداقل ۲ باشد. حال همسایه راس از درجه یک را در نظر می گیریم، اگر این راس بیشتر از یک همسایه داشته باشد چون رنگ آمیزی، رنگ آمیزی پویا است، پس دو رنگ متمایز در همسایگی آن وجود دارد. در نتیجه برای رنگ آمیزی راس v رنگی را متمایز با دو رنگ قبلی انتخاب می کنیم، بنابراین $ch_2(T) = 3$.

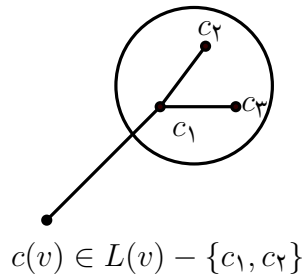
حذس ۵.۲.۳. اگر G یک گراف باشد، آنگاه $ch_2(G) = \max(ch(G), \chi_2(G))$.

قضیه ۶.۲.۳. [۲۱] فرض کنید ϵ یک ثابت مثبت است. اگر G گرافی k -منتظم باشد، آنگاه برای k به دلخواه بزرگ، $\chi_2(G) \leq ch_2(G) \leq \lceil (1 + \epsilon)ch(G) \rceil$.

برهان. فرض کنید G گرافی کامل نیست و $ch(G) = l$. یک L -لیست دهی از گراف G را طوری در نظر بگیرید که برای هر راس $v \in V(G)$ ، $|L(v)| = m$ ، مقدار m در ادامه اثبات مشخص خواهد شد. برای هر راس از گراف G ، $L'(v) \subseteq L(v)$ را به طور تصادفی و یکنواخت انتخاب می کنیم، به طوری که $|L'(v)| = l$.

حال پیشامد $B_v = \bigcap_{u \in N(v)} L'(u) \neq \emptyset$ را به عنوان پیشامد بد در نظر می گیریم، در این صورت: $Pr(B_v) \leq m \left(\frac{m-1}{m} \right)^k = m \left(\frac{l-1}{m} \right)^k$ می توان دید پیشامد B_v از تمام پیشامدهای B_u به طور همزمان مستقل است به جز حداکثر $(k-1)$ از آن ها. بنابه لم موضعی لواژ ۲.۲، اگر m به اندازه کافی بزرگ باشد، به طوری که $ek^2 m \left(\frac{l-1}{m} \right)^k \leq 1$ ، آنگاه یک لیست دهی L' وجود دارد، به طوری که برای هر راس $v \in V(G)$ ، $L'(v) \subseteq L(v)$ ، $|L'(v)| = l$ ، $\bigcap_{u \in N(v)} L'(u) = \emptyset$ ، از طرفی $ek^2 m \left(\frac{l-1}{m} \right)^k \leq 1$ اگر فقط $l \leq m$ توجه داشته باشید که $l \leq k-1$ بنابراین $l(ek^2)^{\frac{1}{k-1}} \rightarrow 1$ لذا آستانه $M(\epsilon)$ وجود دارد، به طوری که اگر $k \geq M(\epsilon)$ ، آنگاه $l(ek^2)^{\frac{1}{k-1}} < 1 + \epsilon$ چون $|L'(v)| = l$ و $ch(G) = l$ لذا گراف G را می توان براساس $|L'(v)| = l$ رنگ آمیزی مجاز کرد. از طرفی چون $\bigcap_{u \in N(v)} L'(u) = \emptyset$ ، لذا این رنگ آمیزی پویای انتخابی است، بنابراین $ch_2(G) \leq m$.

قضیه ۷.۲.۳. [۲] فرض کنید G گرافی باشد که مولفه C_5 ندارد و $\Delta(G) \leq 3$ است، در این صورت $ch_2(G) \leq 4$.

شکل ۱.۳: $G - v \neq C_5$

برهان. برهان خلف: فرض کنید قضیه نادرست و (G, L) مثال نقض باشد. لذا L لیستی چهار عنصری است که به هر راس از گراف G واگذار می‌شود، به طوری که G را نمی‌توان با این لیست رنگ‌آمیزی پویا کرد. بنابراین G را مثال نقضی در نظر می‌گیریم که کمترین راس ممکن را دارد و ناهمبند است. به طوری که (G, L) دارای دو مولفه (G_1, L_1) و (G_2, L_2) است. بنابراین قضیه باید برای (G_1, L_1) یا (G_2, L_2) نادرست باشد، زیرا اگر برای هر دو صحیح باشد برای اجتماع آن‌ها نیز صحیح است. لذا فرض می‌کنیم برای یکی از آن‌ها، به عنوان مثال برای (G_1, L_1) نادرست باشد. چون تعداد راس‌های G_1 از مجموع تعداد راس‌های G_1 و G_2 کمتر است، بنابراین طبق قضیه (G_1, L_1) کمترین راس ممکن را دارد و مثال نقض است. به عبارت دیگر چون G را گرافی در نظر گرفتیم که قضیه برای آن صادق نیست و کمترین راس ممکن را دارد، اگر G ناهمبند و قضیه هم برای G_1 هم برای G_2 برقرار باشد، آنگاه قضیه برای (G, L) برقرار است. بنابراین قضیه باید برای مولفه‌ی G_1 یا مولفه‌ی G_2 برقرار نباشد. پس هر کدام از مولفه‌های G_1 یا G_2 را در نظر بگیریم تعداد راس‌های آن‌ها از G کمتر است که تناقض است. پس G همبند و بیشتر از یک راس دارد. زیرا یک راس را می‌توان با لیستی با یک رنگ، رنگ‌آمیزی کرد. $\square$

ادعا ۸.۲.۳. [۲] هر راس از گراف G (گرافی همبند که مولفه C_5 ندارد) از درجه ۲ یا ۳ است و هیچ راسی از درجه ۲ در مثلث وجود ندارد.

برهان. اگر فرض نادرست باشد، بنابراین G دارای راسی از درجه یک یا راسی از درجه دو که در مثلث قرار دارد.

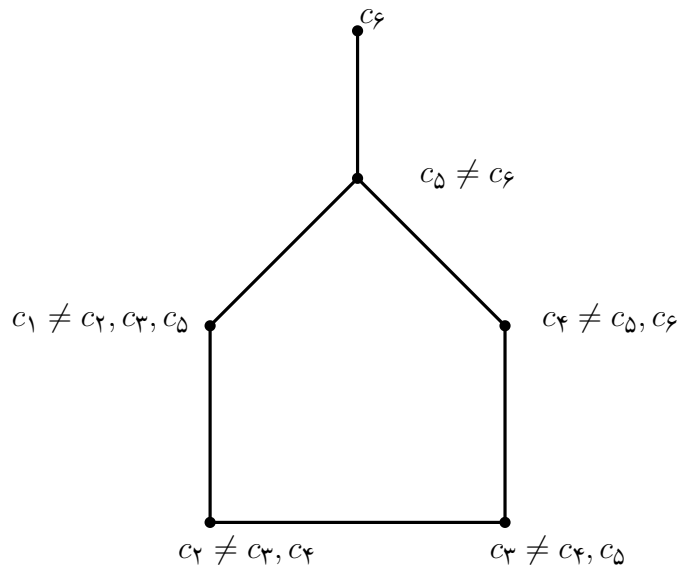
فرض v راسی از درجه یک باشد. وقتی این راس را حذف کنیم، چون G گرافی همبند است، لذا گراف $G - v$ نیز همبند خواهد بود. زیرا با حذف راس v یا راسی از درجه یک، گراف ناهمبند نمی‌شود. از طرفی چون G مثال نقض قضیه ۷.۲.۳ است، بنابراین با نسبت دادن یک لیست چهار عنصری به هر راس نمی‌توان رنگ‌آمیزی را به گونه‌ای انجام داد که این رنگ‌آمیزی پویا باشد. بنابراین برای گراف $G - v$ دو حالت وجود دارد.

۱. $G - v$ در شرط قضیه ۷.۲.۳، (مولفه C_5 ندارد و $ch_2(G - v) \leq 4$) صدق می‌کند،

۲. $G - v$ مولفه C_5 دارد.

اگر $G - v$ مولفه C_5 نداشته باشد، چون $G - v$ همبند، $|G - v| < |G|$ و اینکه G مثال نقض

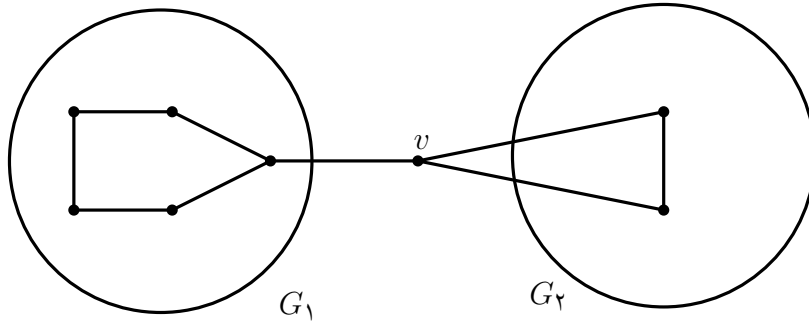
شکل ۲.۳: $G - v = C_5$

قضیه ۷.۲.۳، با کمترین راس ممکن است، از این رو $G - v$ مثال نقض قضیه ۷.۲.۳ نیست، لذا $G - v$ یک L -رنگ آمیزی پویا با مینیمال کردن G دارد. برای رنگ آمیزی راس v راس c_1 و یک همسایه از آن c_2 را در نظر می گیریم. بنابراین $c(v) \in L(v) - \{c_1, c_2\}$ این رنگ آمیزی، یک رنگ آمیزی مجاز و پویا است، شکل (۱.۳).

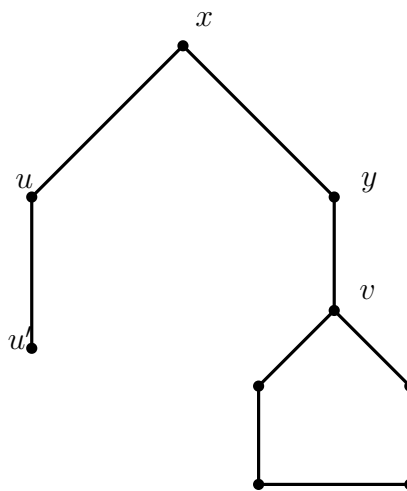
اگر $G - v = C_5$ ، آنگاه رنگ دلخواه c_6 را به راس v نسبت می دهیم و رنگ آمیزی را با واگذار کردن $c_1 \neq c_2, c_5, c_6, c_2 \neq c_3, c_4, c_3 \neq c_4, c_5, c_4 \neq c_5, c_5 \neq c_6$ ادامه می دهیم. یک رنگ آمیزی مجاز حاصل می شود که این رنگ آمیزی پویا نیست. لذا اگر $c_4 \neq c_5, c_6$ و $c_1 \neq c_2, c_3, c_5$ ، آنگاه یک رنگ آمیزی به وجود می آید که هم مجاز است و هم پویا، شکل (۲.۳)

حال اگر راس v داخل مثلث باشد، به عبارت دیگر راسی که دو تا از همسایه های آن با هم مجاورند، درجه این راس حداکثر ۳ است. زیرا بنابه قضیه ۷.۲.۳، $\Delta \leq 3$. اگر راس v را حذف کنیم دو مولفه G_1 و G_2 ساخته می شود. با توجه به فرض استقرا G_1 و G_2 را می توان با تعداد کمتری (۴ رنگ) رنگ آمیزی کنیم به طوری که، رنگ آمیزی پویا باشد. به جز در حالتی که $G_1 = C_5$ یا $G_2 = C_5$. بنابراین اگر $G_1 = C_5$ ، آنگاه مولفه G_2 را می توان رنگ آمیزی پویا کرد. زیرا $G_2 \neq C_5$ (چون مثلث دارد) و همچنین تعداد راس کمتری دارد. بنابراین ابتدا مولفه G_2 را رنگ آمیزی می کنیم، سپس رنگ دلخواه c_6 که مخالف دو راس مجاور در مولفه G_2 است به این راس نسبت می دهیم و مانند حالت قبل رنگ آمیزی را برای G_1 ادامه می دهیم، شکل (۳.۳).

در نهایت اگر پس از حذف راس v ، $G_1, G_2 \neq C_5$ باشد، آنگاه رنگ آمیزی G_1 و G_2 مجاز و پویا است. پس راس v دو همسایه در G_1 و یک همسایه در G_2 دارد. بنابراین برای رنگ آمیزی راس v با نسبت دادن رنگی متمایز با رنگ سه راس قبلی یک رنگ آمیزی پویا با چهار رنگ حاصل می شود که تناقض است.

شکل ۳.۳: اگر پس از حذف راس v یکی از مولفه‌ها C_5 باشد.

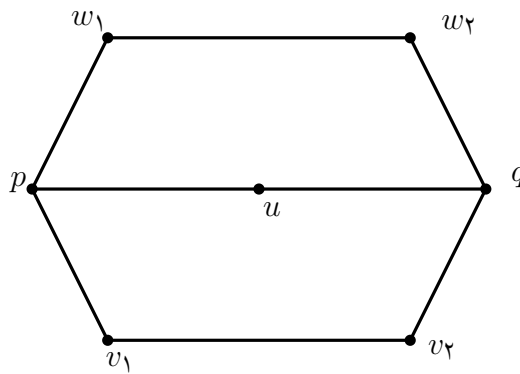
شکل ۴.۳: $G - x - y = C_5$

□

ادعا ۹.۲.۳ [۲]: گراف G شامل دو راس مجاور از درجه دو نمی‌باشد.

برهان. فرض کنید G شامل دو راس x و y از درجه دو است که با هم مجاور می‌باشند. بنا به ادعای ۸.۲.۳، G مسیر نیست، زیرا مسیر دارای راس از درجه یک است. از طرفی با استفاده از قضیه ۴.۲.۳، G مولفه C_5 ندارد، پس دور ندارد و اگر دوری غیر از C_5 داشته باشد، آنگاه ۴ یا ۳ $ch_2(G) = 3$ است. ابتدا فرض کنید بتوانیم x و y را انتخاب کنیم به طوری که، $G - x - y$ مولفه C_5 نداشته باشد. بنا به قضیه ۷.۲.۳، $ch_2(G - x - y) \leq 4$ ، پس با مینیمال کردن G ، یک L -رنگ آمیزی پویا به وجود می‌آید. بنا به ادعای ۸.۲.۳، هیچ دو راسی از درجه دو در مثلث قرار ندارند. لذا راس‌های x و y در مثلث قرار ندارند، بنابراین همسایه‌های آن‌ها به ترتیب u و v می‌باشد، به طوری که $u \neq v$.

اگر $d_G(v) = 2$ ، آنگاه (x, y) را از (y, v) قدیمی دوباره تعریف می‌کنیم، یعنی باز هم دو راس از درجه دو که با هم مجاورند. این کار را تکرار می‌کنیم تا $d_G(v) = 3$ ، زیرا گراف دور نیست. به عبارت دیگر تکرار را ادامه می‌دهیم تا راس v به مولفه‌ی C_5 متصل باشد، شکل (۴.۳). (اگر در این مورد $G - x - y$

شکل ۵.۳: $G - x - y = C_5$

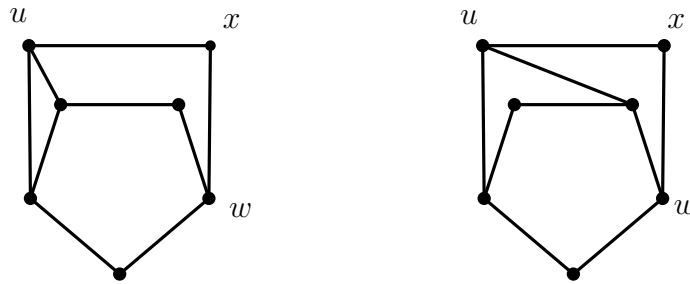
مولفه C_5 مانند C داشته باشد آنگاه C دارای یک راس مانند v با درجه ۳ در G و چهار راس دیگر با درجه ۲ در G است. لذا می توان x و y را دوباره تعریف کرد، به طوری که y با یک راس مانند v در C مجاور باشد. بنابراین $G - x - y$ مولفه C_5 ندارد) بنابه ادعای ۸.۲.۳، چون راسها در گراف G ، از درجه ۲ یا ۳ هستند و هیچ راسی از درجه یک در G وجود ندارد، بنابراین $d_G(u) \geq 2$. فرض کنید $u' \in N(u) \setminus \{x\}$ (بنابه ادعای ۸.۲.۳، چون راسها با درجه دو در مثلث قرار ندارد، بنابراین $u' = v$ اما $u' \neq y$. زیرا در غیر این صورت مثلث تشکیل می شود). اگر $c(x) \neq c(u), c(u'), c(v)$ و $c(y) \neq c(u), c(x), c(v)$ آنگاه، با رنگ آمیزی دو راس x و y یک L -رنگ آمیزی پویا ساخته می شود که تناقض است.

فرض کنید به ازای انتخاب هر زوج مرتب x, y از درجه دو، $G - x - y$ مولفه C_5 داشته باشد، شکل (۵.۳). به سادگی می توان دید $|V(G)| = 7$ و گراف G با اتصال دو راس p و q به وسیله سه مسیر مجزا puq و pv_1v_2q و pw_1w_2q ساخته می شود. راسهای p و v_1 و w_1 و q را با ۴ رنگ متمایز از لیست رنگ می کنیم. به طوری که $c(p) = c_1 \neq c_2, c(w_1) = c_2 \neq c_1, c(q) = c_3 \neq c_1, c_2, c(v_1) = c_4 \neq c_1, c_2, c_3$.

رنگ راسهای u, w_2, v_2 را متمایز از رنگ راسهای p, q انتخاب می کنیم. لذا $c(u) \neq c(w_2), c(w_2) \neq c(w_1), c(v_2) \neq c(v_1)$ و $c(w_2) \neq c(w_1), c(p), c(q)$ حال اگر $c(u) \neq c(w_2), c(w_2) \neq c(w_1), c(v_2) \neq c(v_1)$ و $c(u) \neq c(p), c(q), c(w_2)$ در نتیجه یک L -رنگ آمیزی پویا برای G به وجود می آید که مثالی نقض برای برهان ادعای ۹.۲.۳، است. $\square$

ادعا ۱۰.۲.۳. $G[2]$ شامل راسی از درجه دو است.

برهان. فرض می کنیم که هر راس از گراف G از درجه ۳ باشد (فرض خلف). فرض $u \in V(G)$ و $H = G - u - x$ و $N(x) = \{u, w, w'\}$ ، $N(u) = \{x, y, z\}$ چون H حداکثر ۴ راس از درجه دو دارد و همچنین مولفه C_5 را ندارد، بنابراین گراف H ، یک L -رنگ آمیزی پویا با مینیمال کردن گراف G را دارد. اگر $c(w) = c(w')$ ، آنگاه راس u رنگی متمایز از رنگ راسهای w, y, z و راس x رنگی متمایز از رنگ راسهای u, y, w دریافت می کند. اگر $c(w) \neq c(w')$ ، آنگاه راس x رنگی متمایز از

شکل ۶.۳: گراف H هنگامی که مولفه C_5 دارد

رنگ راس‌های w, w', y و همچنین راس u رنگی متمایز از رنگ از سه همسایه خود x, y, z دریافت می‌کند. بنابراین در هر دو مورد یک L -رنگ‌آمیزی پویا از G به دست می‌آید که تناقض است. $\square$

از سه ادعای ۸.۲.۳، ۹.۲.۳، ۱۰.۲.۳، نتیجه می‌گیریم گراف G شامل دو راس مجاور x, y است به طوری که، $d_G(x) = 2$ و $d_G(u) = 3$. فرض کنید $N(x) = \{u, w\}$ ، $N(u) = \{x, y, z\}$ و $H = G - u - x$. اگر مولفه C_5 داشته باشد، آنگاه بنابه ادعای ۹.۲.۳، راس‌هایی هستند که در C_5 وجود دارند. زیرا اگر یکی از این راس‌ها در C_5 نباشد، C_5 که به وجود می‌آید دو راس درجه دو متصل به هم دارد که تناقض است. پس هر سه راس باید روی C_5 باشد. بنابراین G یکی از گراف‌های شکل (۶.۳) است.

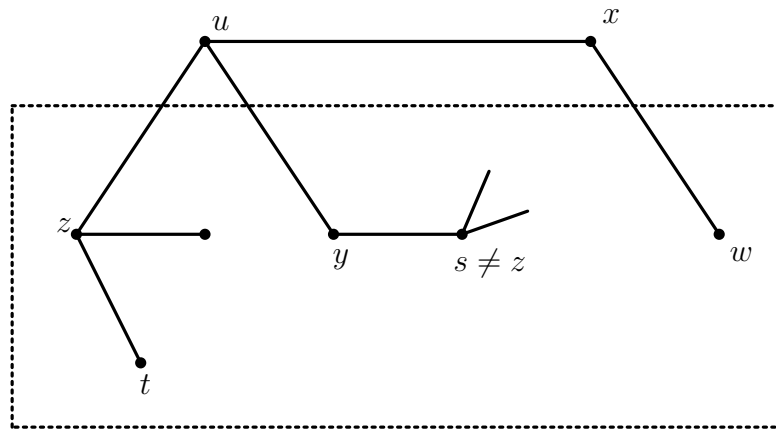
حال اگر دو راس x و w را به جای دو راس u و x در نظر بگیریم. گراف $H = G - x - w$ مولفه C_5 ندارد. پس همیشه می‌توان دو راس متصل به هم، از درجه دو و سه پیدا کرد، به طوری که با حذف این دو راس، در گراف باقی‌مانده مولفه C_5 وجود ندارد. چون مولفه C_5 به وجود نمی‌آید، بنابراین با توجه به مینیمال کردن گراف G, H, L -رنگ‌آمیزی پویا دارد.

توجه داشته باشید که $w \notin \{y, z\}$ ، زیرا بنابه ادعای ۸.۲.۳، هیچ راسی از درجه دو در مثلث وجود ندارد. بنابراین اگر $w = y$ یا $w = z$ آنگاه راس با درجه دو در مثلث قرار می‌گیرد که با ادعای ۸.۲.۳، تناقض دارد. پس $w \neq y$ و $w \neq z$. لذا بنابه ادعای ۹.۲.۳، $d_G(w) = 3$ است.

اگر $d_G(y) = d_G(z) = 3$ آنگاه $c(u) \neq c(w), c(y), c(z)$ و $c(x) \neq c(u), c(w), c(y)$ که یک L -رنگ‌آمیزی پویا برای G حاصل می‌شود، این تناقض نشان می‌دهد حداقل یکی از راس‌های y و z در G ، به طور مثال y از درجه دو باشد، شکل (۷.۳). فرض $N(y) = \{s, u\}$ ، بنابه ادعای ۹.۲.۳، هیچ دو راسی از درجه دو با هم مجاور نیست، لذا $d_G(s) = 3$. بنابه ادعای ۸.۲.۳، $s = w$ اما $s \neq z$ ، زیرا راس‌ها از درجه دو در مثلث وجود ندارند.

اگر $d_G(z) = d_G(y) = 2$ ، آنگاه فرض می‌کنیم $N(z) = \{t, u\}$. بنابراین $c(u) \neq c(s), c(t), c(w)$. در صورت نیاز اگر $c(y) = c(u)$ ، y را دوباره رنگ‌آمیزی می‌کنیم. به طوری که: $c(y) \neq c(u), c(s), c(p \in N(s) \setminus \{x, y\})$ و $c(z) \neq c(u), c(t), c(q \in N(t) \setminus \{x, z\})$ و در صورت نیاز $c(x) \neq c(y), c(u), c(w)$. در نتیجه یک L -رنگ‌آمیزی پویا برای G حاصل می‌شود که تناقض است.

اگر $d_G(z) = 3$ ، آنگاه $c(u) \neq c(s), c(w), c(z)$ و در صورت نیاز

شکل ۷.۳: $deg(y) = 2$

برهان. فرض می‌کنیم قضیه نادرست و (G, L) مثال نقض باشد. به طوری که به هر راس G (کمترین راس ممکن را دارد) یک لیست $(\Delta(G) + 1)$ -عنصری نسبت داده شده، در صورتی که نمی‌توان با این لیست گراف را رنگ‌آمیزی پویا کرد. فرض کنید $\delta(G) \leq 1$ ، قرار دهید x راسی با درجه حداکثر یک، به طوری که $H = G - x$. برای گراف H ، دو حالت وجود دارد:

$$\Delta(H) = 3 \quad (1)$$

$$\Delta(H) \geq 4 \quad (2)$$

در حالت اول با توجه به قضیه ۷.۲.۳، از آنجا که $H \neq C_5$ ($\Delta(H) = 3$)، لذا $ch_2(H) \leq 4$ است. فرض کنید $N_G(x) = \{y\}$ و قرار دهید $c(x) \neq c(y)$ که یک L -رنگ‌آمیزی پویای لیستی برای G حاصل می‌شود که تناقض است.

در حالت دوم اگر $\Delta(H) \geq 4$ بنا به مینیمال کردن G ، H را می‌توان با لیست L به صورت پویا رنگ‌آمیزی کرد. قرار دهید $c(x) \in L(x) \neq c(y)$. به طور کلی بنا به قضیه ۷.۲.۳ و مینیمال کردن G ، یک $\Delta(G) + 1$ -رنگ‌پذیر پویا لیستی وجود دارد. لذا G راس درجه یک نمی‌تواند داشته باشد.

بنابراین ممکن است فرض کنیم $\delta(G) \geq 2$. اگر راس $u \in V(G)$ وجود داشته باشد، به طوری که $d(u) = 2$ آنگاه $N(u) = \{x, y\}$. اگر $xy \notin E(G)$ آنگاه $H = (G - u) \cup \{xy\}$ ، در غیر این صورت $H = G - u$. پس $3 \leq \Delta(H) \leq \Delta(G)$. زیرا در حالتی که راس u را حذف و یال xy را اضافه می‌کنیم درجه x و y در H هیچ تغییری نمی‌کند، بنابراین $\Delta(H) = \Delta(G)$. در حالتی که یال اضافه نمی‌شود با حذف راس u از درجه x و درجه y کم می‌شود. اگر x یا y همان راس‌ها با درجه $\Delta(G) \geq 4$ باشند با حذف راس u درجه آن‌ها $\Delta(H) \geq 3$ است. بنابراین برای گراف H با $\Delta + 1$ -لیست واگذار شده به هر راس آن دو حالت وجود دارد:

$$\Delta(H) \leq 3.1$$

$$\Delta(H) \geq 4.2$$

در حالت اول با توجه به قضیه‌های ۴.۲.۳ و ۷.۲.۳ و در حالت دوم با مینیمال کردن G گراف H $(\Delta(G) + 1)$ -رنگ‌پذیر پویای لیستی با رنگ‌آمیزی c را دارد. توجه داشته باشید چون $\delta(G) \geq 2$ ، دو راس x' و y' وجود دارد به طوری که $xx', yy' \in E(G)$ و $x', y' \neq u$. زیرا اگر $x', y' = u$ آنگاه $\delta(G) \geq 1$ که با فرض $\delta(G) \geq 2$ تناقض دارد. چون $\Delta(G) + 1 \geq 5$ با در نظر گرفتن $c(u) \in L(u) \setminus \{c(x), c(y), c(x'), c(y')\}$ و بنابر شرایط مجاورت $c(x) \neq c(y)$ یک رنگ‌آمیزی پویا برای G حاصل می‌شود که تناقض است.

اکنون فرض کنید $\delta(G) \geq 3$ ، $uv \in E(G)$ و $u, v \in V(G)$. همچنین فرض کنید $H = G - u - v$ بنابراین $2 \leq \Delta(H) \leq \Delta(G)$. چون $|V(H)| < |V(G)|$ با توجه به مینیمال کردن گراف G برای گراف H سه حالت وجود دارد:

$$\Delta(H) = 2.1$$

$$\Delta(H) = 3.2$$

$$\Delta(H) \geq 4.3$$

در حالت اول گراف H اجتماعی از دورها و مسیرها است، به عبارت دیگر مولفه‌های آن مسیر یا دور هستند. با توجه به قضیه ۴.۲.۳، $ch_2(H) \leq 5$. در حالت دوم اگر گراف H مولفه C_5 نداشته باشد، با توجه به قضیه ۷.۲.۳، $ch_2(H) \leq 4$. اگر H مولفه C_5 داشته باشد آنگاه $ch_2(H) \leq 5$. در حالت سوم با توجه به مینیمال کردن گراف G ، H ، $(\Delta(G) + 1)$ -رنگ‌پذیر پویای لیستی با رنگ‌آمیزی c دارد. بنابراین برای رنگ‌آمیزی دو راس u و v دو مورد را در نظر داشته باشید:

$$(1) \quad |c(N_{G-u}(v))| = 1 \text{ یا } |c(N_{G-v}(u))| = 1$$

بدون کاستن از کلیت فرض کنید $|c(N_{G-v}(u))| = 1$. فرض کنید $|c(N_{G-v}(u))| = \{i\}$. ابتدا $c(v) \in L(v) \setminus (\{i\} \cup c(N_{G-u}(v)))$ و $c(u) \in L(u) \setminus \{i, c(y), c(v)\}$ به طوری که $y \in N_{G-u}(v)$ در نتیجه یک رنگ‌آمیزی پویا از G به وجود می‌آید که تناقض است.

(2) $|c(N_{G-v}(u))| \geq 2$ یا $|c(N_{G-u}(v))| \geq 2$ در این مورد اگر $c(u) \in L(u) \setminus c(N_{G-v}(u))$ و $c(v) \in L(v) \setminus c(N_{G-u}(v))$ را انتخاب کنیم یک رنگ‌آمیزی پویا برای G حاصل می‌شود که تناقض است.

□

۳.۳ رنگ آمیزی پویای انتخابی گرافهای دوبخشی

توجه داشته باشید که برای هر گراف G ، هر رنگ آمیزی پویا از G^* یک رنگ آمیزی مجاز از G است. بنابراین $\chi_2(G^*) \geq \chi(G)$. همچنین چون هر رنگ آمیزی پویای انتخابی از G^* یک رنگ آمیزی انتخابی از G است. بنابراین $ch_2(G^*) \geq ch(G)$. به عبارت دیگر چون راسهای میانی G^* از درجه دو هستند، همسایه‌های این راسها (یعنی راسهای انتهایی هر یال G) در هر رنگ آمیزی پویا از G^* ، باید رنگهای متمایزی دریافت کنند.

یک رنگ آمیزی (احتمالا غیر مجاز: چون ممکن است دو یال مجاور هم رنگ باشد) از یالهای گراف G را در نظر بگیرید. به طوری که، مجموعه یالهای متصل به هر راس از درجه بیشتر از یک، شامل حداقل دو رنگ متمایز باشد.

کوچکترین عدد طبیعی k به طوری که، برای هر k -لیست دهی به یالهای گراف G ، بتوان یالها را طوری رنگ آمیزی کرد که برای هر راس $v \in V(G)$ از درجه بیشتر از یک، حداقل دو رنگ در یالهای مجاور با آن راس ظاهر شود، عدد رنگی پویای یالی گویند و با $ch_2^*(G)$ نمایش می‌دهند.

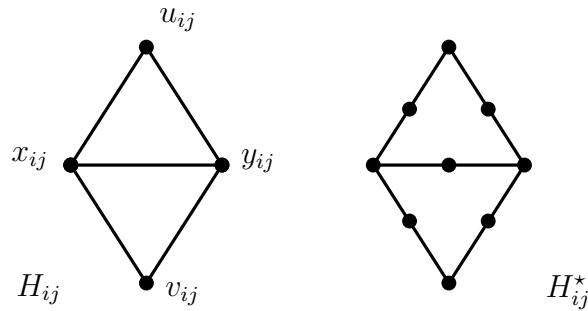
در این بخش حدس اکبری و همکاران [۲] مبنی بر این که برای هر گراف G ،

$ch_2(G) = \max(ch(G), \chi_2(G))$ ، ابتدا با دادن یک مثال از گراف دوبخشی مسطح کوچک G با $ch(G) = \chi_2(G) = 3$ و $ch_2(G) = 4$ ، سپس با ساختن گراف دوبخشی G_k به ازای $k \geq 5$ به طوری که $ch_2(G_k) = \chi_2(G_k) = 3$ و $ch_2(G) \geq k$ را رد می‌کنیم.

۱.۳.۳ محاسبه عدد رنگی پویای انتخابی گراف زیر تقسیم

لم ۱.۳.۳. [۱۰] برای هر گراف G ، $ch_2(G^*) \leq \max(ch(G), ch_2^*(G) + 2)$ و به طور دقیق $ch(G) \leq ch_2(G^*) \leq \max\{5, ch(G)\}$.

برهان. فرض کنید L ، لیست‌هایی از رنگهای نسبت داده شده به راسهای گراف زیر تقسیم G^* باشد. به طوری که برای هر راس اصلی u ، $|L(u)| \geq ch(G)$ ، زیرا برای هر k -لیست دهی به راسهای G ، باید G را با آن لیست رنگ آمیزی مجاز کرد. به عبارت دیگر رنگ آمیزی انتخابی $ch(G)$ ، برابر با کوچکترین عدد طبیعی k ، به طوری که برای هر k -لیست دهی به راسهای گراف G ، بتوان G را به طور لیستی رنگ آمیزی مجاز کرد. برای هر راس میانی v ، $|L(v)| \geq ch_2^*(G) + 2$ ، زیرا راسهای میانی از درجه دو هستند، به طوری که همسایه‌های این راسها دو رنگ متمایز دریافت کرده‌اند (طبق رنگ آمیزی مجاز). فرض c یک رنگ آمیزی مجاز از گراف G ، به طوری که برای هر راس $u \in G$ ، $c(u) \in L(u)$ (چون طبق تعریف $ch(G)$ ، باید یک رنگ آمیزی مجاز وجود داشته باشد). برای هر راس میانی w از G^* با همسایه‌های u و v قرار دهید $L' = L(w) \setminus \{c(u), c(v)\}$. زیرا برای هر k -لیست دهی به راسها باید یک رنگ آمیزی مجاز برای گراف G^* وجود داشته باشد. بنابه تعریف L و L' برای هر راس میانی u داریم: $|L'(u)| \geq ch_2^*(G)$ ، زیرا راسهای میانی، راسهای مرتبط به یالهایی است که هم رنگ نیستند. بنابراین می‌توان رنگ آمیزی c را به راسهای میانی G^* تعمیم داد، به طوری که هر راس اصلی u مجاور دو راس میانی w و v است، به طوری که $c(v) \neq c(w)$. بنابراین c یک رنگ آمیزی پویای از G^* است،

شکل ۸.۳: H_{ij} و H_{ij}^*

به طوری که برای هر راس v ، $c(v) \in L(v)$.
 حال باید ثابت کنیم برای هر گراف G ، $ch_2^*(G) \leq 3$. یک لیست با ۳ رنگ را به هر یال G واگذار کنید. یک رنگ آمیزی حریصانه از یال‌های گراف G به صورت زیر دنبال کنید:
 برای هر یال رنگ نشده uv ، رنگی متفاوت از یکی از رنگ‌های موجود در یال‌های مرتبط با راس u و یکی از رنگ‌های موجود در یال‌های مرتبط با راس v را در نظر بگیرید (اگر رنگ موجود باشد، در غیر این صورت یک رنگ دلخواه از لیست نسبت داده شده به یال uv را در نظر بگیرید) چون لیست واگذار شده به یال uv شامل سه رنگ است، بنابراین یک رنگ آمیزی حاصل می‌شود به طوری که مجموعه یال‌های متصل به هر راس از درجه بیشتر از یک هم‌رنگ نیستند. $\square$

لم ۲.۳.۳. [۱۰] برای هر گراف G با $3 \geq \chi_2(G) \geq 2$ ، $\chi_2(G^*) = 3$.

برهان. چون $\chi_2(G) \geq 2$ ، شامل حداقل یک یال است، بنابراین $\chi_2(G^*) \geq 3$. حال c را به عنوان یک ۳-رنگ آمیزی پویا از گراف G در نظر بگیرید. c^* را یک ۳-رنگ آمیزی پویا برای G^* به صورت زیر تعریف کنید:

برای هر راس اصلی v از گراف G^* قرار دهید $c^*(v) = c(v)$. برای هر راس میانی w که از تقسیم یال uv در گراف G به دست می‌آید قرار دهید $c^*(w) = i$ به طوری که $\{i\} = \{1, 2, 3\} \setminus \{c(u), c(v)\}$ (یک رنگ آمیزی مجاز در گراف G است). بنابراین راس‌های میانی دارای دو همسایه با رنگ متمایز هستند، به عبارت دیگر هر راس میانی مجاور دو راس اصلی است که به طور متمایز رنگ شده‌اند. زیرا c یک رنگ آمیزی پویا برای گراف G تعریف شده است. همچنین هر راس اصلی مجاور دو راس میانی است که به طور متمایز رنگ آمیزی شده‌اند. زیرا بنابه تعریف رنگ آمیزی c^* ، راس‌های میانی مرتبط به یال‌های uw و wv هم‌رنگ نیستند، به طوری که این دو راس همسایه راس اصلی u در گراف G^* می‌باشد. بنابراین در همسایگی هر راس اصلی دو راس میانی با رنگ متمایز وجود دارد. لذا c^* یک ۳-رنگ آمیزی پویا برای G^* است. $\square$

در این جا با آوردن دو مثال حدس ۵.۲.۳ را رد می‌کنیم.

ابتدا با استفاده از لم ۱.۳.۳ و ۲.۳.۳، یک گراف مسطح دوبخشی G (با ۶۵ راس) به طوری که $ch(G) = \chi_2(G) = 4$ و $ch_2(G) = 4$ را می‌سازیم،

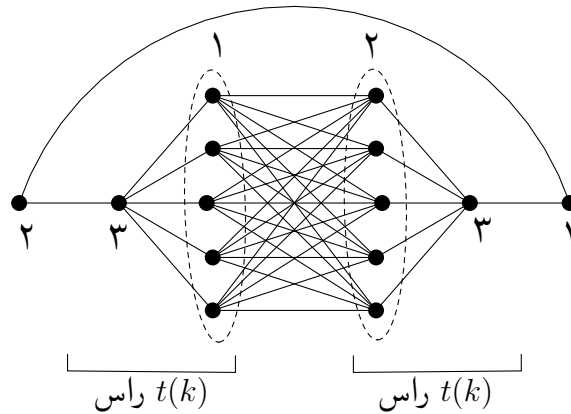

گراف H_{ij} شکل (۸.۳) را در نظر بگیرید، مشاهده می شود اگر راس های u_{ij} و v_{ij} با رنگ های $i > 1$ و $j > 1$ به طوری که $i \neq j$ رنگ شوند، این رنگ آمیزی قابل گسترش به x_{ij} و y_{ij} نیست، اگر رنگ این راس ها از لیست $1ij$ انتخاب شوند، زیرا راس های مجاور رنگ های مشابه دریافت می کنند. به عنوان مثال اگر H_{25} را بخواهیم لیست دهی کنیم، $u_{25} = 2$ و $v_{25} = 5$ و اگر x_{ij} و y_{ij} را طبق لیست $\{1, 2, 5\}$ رنگ آمیزی کنیم، این رنگ آمیزی یک رنگ آمیزی مجاز نیست، زیرا راس های مجاور رنگ های مشابه دریافت می کنند.

۹ کپی از H_{ij} برای $(i, j) \in \{2, 3, 4\} \times \{5, 6, 7\}$ را در نظر بگیرید و تمام ۹ کپی از u_{ij} را در راس u^* و تمام ۹ کپی از v_{ij} را در راس v^* قرار دهید. گراف جدید را H نامگذاری کنید. اگر به v^* و u^* لیست های 234 و 456 نسبت دهیم و اگر به x_{ij} و y_{ij} ، $(i, j) \in \{2, 3, 4\} \times \{5, 6, 7\}$ لیست $1ij$ نسبت دهیم، آنگاه H با ۱۱ راس را نمی توان رنگ آمیزی مجاز کرد. به عبارت دیگر $ch(H) > 3$. فرض کنید با این لیست بتوان H را رنگ آمیزی کنیم (فرض خلف)، همه کپی های H_{ij} در H قرار دارند. کپی را که $u^* = i$ ، $v^* = j$ و $x_{ij}, y_{ij} \in 1ij$ را در نظر می گیریم. این کپی را نمی توان رنگ آمیزی مجاز کرد، زیرا به ازای انتخاب هر i و j ، یک H_{ij} در گراف H قرار دارد، به طوری که راس های H_{ij} را نمی توان با لیست $1ij$ رنگ آمیزی مجاز کرد. بنابراین گراف H ، ۳-انتخاب پذیر نیست.

حال ثابت می کنیم که $ch(H) \leq 4$. فرض کنید به هر راس H یک لیست چهار عنصری نسبت داده ایم. می خواهیم ثابت کنیم می توان این رنگ آمیزی را به راس های x_{ij} و y_{ij} گسترش داد. به عنوان مثال، اگر $u^* = \{a, b, c, d\}$ و $v^* = \{a, b, c, d\}$ و رنگ $u^* = a$ و $v^* = b$ را انتخاب کنیم، دو رنگ برای دو راس دیگر وجود دارد، بنابراین $x_{ij} = c$ و $y_{ij} = d$. این رنگ آمیزی یک رنگ آمیزی مجاز است، به طوری که برای هر H_{ij} برقرار است، لذا برای H نیز برقرار است. در نتیجه $ch(H) = 4$.

قرار دهید $G = H^*$. چون G دور فرد ندارد و یال ها همدیگر را قطع نکرده اند، بنابراین گراف G گرافی دوبخشی و مسطح (با ۶۵) است. بنا به نتیجه ای که در [۷] آمده است $ch(G) \leq 3$. حال اگر به هر راس G ، لیست های دو عنصری نسبت دهیم، با توجه به مثالی که در [۸] آمده است، راس های مجاور رنگ های یکسانی دریافت می کنند. بنابراین گراف G ، ۲-انتخاب پذیر نیست. در نتیجه $ch(G) = 3$. برای اثبات $\chi_2(G) = 3$ ، با استفاده از لم ۲.۳.۳، کافی است ثابت کنیم $\chi_2(H) \leq 3$. چون هر راس H در مثلث قرار دارد، لذا دو همسایه مجاور در مثلث دارد، بنابراین در هر رنگ آمیزی از گراف H ، طبق شرایط مجاورت به طور متمایز رنگ می شود. پس هر رنگ آمیزی مجاز از H ، یک رنگ آمیزی پویا است. در نتیجه $\chi(H) = \chi_2(H)$. لذا گراف H ، ۳-رنگ پذیر است، بنابراین $\chi_2(G) = 3$. چون هر رنگ آمیزی پویای انتخابی از گراف زیر تقسیم G ، یک رنگ آمیزی انتخابی از H است، بنابراین $ch_2(G) \geq ch(H) = 3$ ، از طرفی چون $ch(H) = 4$ ، لذا $ch_2(G) \geq 4$. به منظور نتیجه گیری کافی است ثابت کنیم $ch_2(G) \leq 4$. با استفاده از رنگ آمیزی مناسب از هر دور با ۴ راس $u_{ij}x_{ij}v_{ij}y_{ij}$ به طوری که، $(i, j) \in \{2, 3, 4\} \times \{5, 6, 7\}$ و نسبت دادن رنگ دلخواه به یال $x_{ij}y_{ij}$ ، یال های متصل به هر راس از درجه بیشتر از یک هم رنگ نیستند، لذا $ch_2^*(H) = 2$ و بنا به لم ۱.۳.۳، $ch_2(G) \leq 4$. بنابراین G گرافی مسطح دوبخشی با ۶۵ راس، به طوری که، $ch_2(G) = 4$ ، $ch(G) = \chi_2(G) = 3$.

شکل ۹.۳: گراف H_k

گاتنر^۵ گراف مسطح H' را با ۷۵ راس و ۲۱۹ یال به طوری که، ۳-رنگ پذیر بود ولی ۴-انتخاب پذیر نبود ساخت [۱۲]. گراف زیرتقسیم $G' = H'^*$ ، گرافی مسطح دوبخشی با ۲۹۴ راس است. بنابراین مانند قبل می توان نشان داد که $ch(G') = 3$ و $\chi_2(G') = 5$ و $ch_2(G') = 5$.

فرض کنید عدد طبیعی $k \geq 5$ باشد. حال ایده ی پاراگراف قبلی را برای ساخت گراف دوبخشی G_k به طوری که $ch(G_k) = 3$ و $\chi_2(G_k) = k$ را تعمیم می دهیم.

گراف $\bar{K}_{l,l}$ که از گراف دوبخشی کامل $K_{l,l}$ با حذف یک یال بدست آمده را در نظر بگیرید. برای هر $l \geq 1$ ، $ch(\bar{K}_{l+1,l+1}) \leq ch(\bar{K}_{l,l}) + 1$. برای اثبات فرض کنید به هر راس از گراف $\bar{K}_{l+1,l+1}$ لیستی با حداقل $2 \leq ch(\bar{K}_{l,l}) + 1$ رنگ واگذار شده است، دو راس مجاور u و v با درجه $l+1$ در u از لیست رنگ های همسایه u و رنگ راس v را از لیست رنگ های همسایه v حذف کنید. چون به هر راس از گراف $\bar{K}_{l+1,l+1}$ لیستی با $ch(\bar{K}_{l,l}) + 1$ رنگ نسبت داده شده، لذا با حذف رنگ دو راس u و v در لیست همسایه های آنها، این راس ها دارای $ch(\bar{K}_{l,l})$ رنگ و راس هایی که با این دو راس همسایه نیستند دارای لیستی با $ch(\bar{K}_{l,l}) + 1$ رنگ می باشد. بنابراین هر راس $\bar{K}_{l+1,l+1}$ دارای لیستی با اندازه حداقل $\bar{K}_{l,l}$ است. لذا با واگذار کردن لیست هایی با اندازه $\bar{K}_{l,l}$ به هر راس گراف $\bar{K}_{l,l}$ که از گراف $\bar{K}_{l+1,l+1}$ با حذف دو راس u و v به دست آمده رنگ آمیزی کامل می شود. اردیش^۶ و همکاران گراف های دوبخشی کاملی با عدد انتخابی به دلخواه بزرگ ساختند [۹]. ترکیب این نتیجه با اظهارات قبلی، تابع $t : k \mapsto \min\{l \mid ch(\bar{K}_{l,l}) = k\}$ که برای $k \geq 2$ تعریف شده، حاصل می شود.

گراف دوبخشی H_k که در شکل (۹.۳) نمایش داده شده در نظر بگیرید. این گراف از گراف دوبخشی کامل $K_{l,l}$ ، $l = t(k)$ ، با حذف یالی بین دو راس و اضافه کردن یک مسیر به طول ۳ بین آنها به وجود آمده است. رنگ آمیزی شرح داده شده در شکل (۹.۳) نشان می دهد که $\chi_2(H_k) \leq 3$. اگر $G_k = H_k^*$ آنگاه بنابه لم ۲.۳.۳، $\chi_2(G_k) = 3$. اگر به راس های اصلی G_k رنگ های دلخواهی از لیست

^۵Gutner

^۶Erdos

را واگذار کنیم و به راس‌های میانی بنابه شرایط مجاورت رنگ‌های متمایزی از دو راس مجاورشان را واگذار کنیم بنابراین گراف G_k ، ۳-انتخاب‌پذیر است. در نتیجه $ch(G_k) = \chi_2(G_k) = 3$. اکنون ثابت می‌کنیم که $ch_2(G_k) = k$. با استفاده از تعریف تابع، $ch(K_{\bar{l},l}) = k$. چون رنگ‌آمیزی از $K_{\bar{l},l}$ می‌تواند به H_k گسترش یابد، پس $ch(H_k) = k$. زیرا برای هر k -لیست‌دهی به راس‌های H_k ، یک رنگ‌آمیزی مجاز از آن وجود دارد. از طرفی هر رنگ‌آمیزی پویای انتخابی از گراف زیرتقسیم G ، یک رنگ‌آمیزی انتخابی از گراف H_k است. بنابراین $ch_2(G_k) \geq k$. به عبارت دیگر چون راس‌های میانی از درجه دو هستند و همسایه‌های آن‌ها (راس‌های انتهایی هر یال) در هر رنگ‌آمیزی، رنگ‌های متمایزی دریافت می‌کنند.

بنابه لم ۱.۳.۳، $ch_2(G) \leq \max(5, ch(H_k)) \rightarrow ch(G) \leq k$ ، در نتیجه G_k ، گرافی دوبخشی است به طوری‌که، $ch_2(G_k) = k$ و $\chi_2(G_k) = ch(G_k) = 3$ است.

مراجع

- [1] Arash Ahadi, Saieed Akbari, Ali Dehghan, and Maryam Ghanbari, *On the difference between chromatic number and dynamic chromatic number of graphs*, Discrete Mathematics **312** (2012), no. 17, 2579–2583.
- [2] Saieed Akbari, Maryam Ghanbari, and S Jahanbekam, *On the list dynamic coloring of graphs*, Discrete Applied Mathematics **157** (2009), no. 14, 3005–3007.
- [3] Saieed Akbari, Maryam Ghanbari, and S Jahanbekam, *On the dynamic coloring of strongly regular graphs*, Ars Combinatoria **113** (2014), 205–210.
- [4] Saieed Akbari, Vahid Liaghat, and Afshin Nikzad, *Colorful paths in vertex coloring of graphs*, Electron. J. Combin **18** (2011), no. 1.
- [5] Meysam Alishahi, *On the dynamic coloring of graphs*, Discrete Applied Mathematics **159** (2011), no. 2, 152–156.
- [6] Meysam Alishahi, Ali Taherkhani, and Carsten Thomassen, *Rainbow paths with prescribed ends*, The electronic journal of combinatorics **18** (2011), no. 1, P86.
- [7] Noga Alon and Michael Tarsi, *Colorings and orientations of graphs*, Combinatorica **12** (1992), no. 2, 125–134.
- [8] Paul Erdos and László Lovász, *Problems and results on 3-chromatic hypergraphs and some related questions*, Infinite and finite sets **10** (1975), 609–627.
- [9] Paul Erdős, Arthur L Rubin, and Herbert Taylor, *Choosability in graphs*, Congr. Numer **26** (1979), 125–157.
- [10] Louis Esperet, *Dynamic list coloring of bipartite graphs*, Discrete Applied Mathematics **158** (2010), 1963–1965.

-
- [11] Christopher David Godsil, Gordon Royle, *Algebraic graph theory*, vol. 207, Springer New York, 2001.
- [12] Shai Gutner, *The complexity of planar graph choosability*, Discrete Mathematics **159** (1996), no. 1, 119–130.
- [13] Martin Kneser, *Ein satz über abelsche gruppen mit anwendungen auf die geometrie der zahlen*, Mathematische Zeitschrift **61** (1954), no. 1, 429–434.
- [14] Hong-Jian Lai, Jianliang Lin, Bruce Montgomery, Taozhi Shui, and Suohai Fan, *Conditional colorings of graphs*, Discrete Mathematics **306** (2006), no. 16, 1997–2004.
- [15] Hong-Jian Lai, Bruce Montgomery, and Hoifung Poon, *Upper bounds of dynamic chromatic number*, Ars Combinatoria **68** (2003), no. 3, 193–201.
- [16] Colin McDiarmid, *Hypergraph colouring and the lovász local lemma*, Discrete Mathematics **167** (1997), 481–486.
- [17] Bruce Montgomery, *Dynamic coloring of graphs*, Ph.D. thesis, West Virginia University, 2001.
- [18] Anton Prowse and Douglas R Woodall, *Choosability of powers of circuits*, Graphs and Combinatorics **19** (2003), no. 1, 137–144.
- [19] Karanbir S Sarkaria, *A generalized kneser conjecture*, Journal of Combinatorial Theory, Series B **49** (1990), no. 2, 236–240.
- [20] Carsten Thomassen, *The even cycle problem for directed graphs*, Journal of the American Mathematical Society **5** (1992), no. 2, 217–229.
- [21] Meysam Alishahi, *Dynamic chromatic number of regular graphs*, Discrete Applied Mathematics **160** (2012), 2098–2013

واژه‌نامه فارسی به انگلیسی

threshold	آستانه
hyperedge	ابریال
probability	احتمال
partition	افراز
critical	بحرانی
dynamice	پویا
event	پیشامد
monochrome	تک رنگ
randm	تصادفی
permutation	جایگشت
degree	درجه
cycle	دور
middle vertex	راس میانی
colorable	رنگ‌پذیر
subgraph	زیرگراف
categorical product	ضرب رسته‌ای
cartesian product	ضرب دکارتی
choice number	عدد انتخابی
dynamic choice number	عدد پویای انتخابی
color number	عدد رنگی
dynamic chromatic number	عدد رنگی پویا
diameter	قطر
color classes	کلاس‌های رنگی
kneser graph	گراف کنزر
strongly regular graph	گراف قویا منتظم

induced graph	گراف القایی
incidence graph	گراف زیرتقسیم
bipartit graph	گراف دوبخشی
connected graph	گراف همبند
extend	گسترش
lovasz local lemma	لم موضعی لواژ
component	مولفه
adjacent	مجاور
infty	متناهی
triangle	مثلث
regular	منتظم
proper	مجاز
similar	مشابه
independ	مستقل
total dominating set	مجموعه احاطه‌گر کلی
double dominating set	مجموعه احاطه‌گر دو تایی
inequality chernoff	نامساوی چرنف
graph theoretic	نظریه گراف
conter	نقض
relatively	نسبتاً
corollary	نتیجه
assignmend	نسبت
uniform	یکنواخت
edge	یال
dependent	وابسته

واژه‌نامه انگلیسی به فارسی

assignment	نسبت
at least	حداقل
at most	حداکثر
adjacent	مجاور
assignment	نسبت
bipartit graph	گراف دوبخشی
bound	کران
claim	ادعا
cycle	دور
cartesian product	ضرب دکارتی
categorical product	ضرب رسته‌ای
critical	بحرانی
colorable	رنگ‌پذیر
color number	عدد رنگی
component	مولفه
corollary	نتیجه
connected graph	گراف همبند
conter	نقص
conjecture	حدس
color classes	کلاس‌های رنگی
dependent	وابسته
degree	درجه
dynamic chromatic number	عدد رنگی پویا
dynamic choice number	عدد پویای انتخابی
diameter	قطر

double dominating set	مجموعه احاطه‌گر دوتایی
event	پیشامد
edge	یال
extent	گسترش
graph theoretic	نظریه گراف
hypergraph	ابرگراف
hyperedge	ابریال
independ	مستقل
incidence graph	گراف زیرتقسیم
induced graph	گراف القایی
inequality chernoff	نامساوی چرنف
kneser graph	گراف کنزر
lovasz local lemma	لم موضعی لواژ
monochrome	تک رنگ
middle vertex	راس میانی
proper	مجاز
proof	اثبات
partition	افراز
permutation	جایگشت
relatively	نسبتا
regular	منتظم
random	تصادفی
similar	مشابه
strongly regular graph	گراف قویا منتظم
satisfy	صدق کردن
subgraph	زیرگراف
total dominating set	مجموعه احاطه‌گر کلی
triangle	مثلث
Threshold	آستانه
uniform	یکنواخت

نمایه

ن
نامساوی چرنف، ۱۰
ابرگراف، ۳

ر
راس بد، ۶
رنگ آمیزی پویا، ۴
رنگ آمیزی لیستی، ۴
رنگ آمیزی مجاز، ۴

ض
ضرب دکارتی، ۶
ضرب رسته‌ای، ۶

ع
عدد رنگی، ۴
عدد رنگی انتخابی، ۴
عدد رنگی پویا، ۴
عدد رنگی پویای انتخابی، ۴

گ
گراف زیرتقسیم، ۷
گراف کنسر، ۶

ل
لم موضعی لواژ، ۱۰

م
مجموعه احاطه‌گر، ۵
مجموعه احاطه‌گر کلی، ۵

Aabstract

A k -dynamic coloring of a graph G is a proper coloring of G with k colors such that for every vertex $v \in V(G)$ of degree at least 2, the neighbors of v receive at least 2 colors. The dynamic chromatic number of a graph G , $\chi_2(G)$, is the least number k such that G admits a k -dynamic coloring. B. Montgomery in his Ph.D. Thesis introduced dynamic chromatic number and conjectured that the difference between chromatic and dynamic chromatic number of regular graphs is at most 2. Recently, this conjecture has been studied in several papers. M. Alishahi proved that the difference between chromatic and dynamic chromatic number of a k -regular graphs is at most $O(\ln k)$. Also, He presented an upper bound for the dynamic chromatic number of a regular graph in terms of chromatic number of graph and independence number of second power of the graph.

In this thesis, we study the relationship between the chromatic number and dynamic chromatic number of graphs. Also, we introduce the list dynamic chromatic number of graphs and present some results about this parameter.

keywords: Dynamic chromatic number, Dynamic list chromatic number, Total dominating set, Hypergraph coloring, Incidence graph

Shahrood University
Faculty Of Mathematical Sciences

Dissertation Submitted in Partial
Fulfillment of The Requirements For The
Degree of Master of Science in
Applied Mathematics

Dynamic Coloring Of Graphs

Supervisor

Dr. Meysam Alishahi

Advisor

Seyed Reza Mousavi

by

Masoomeh Valizadeh Moghadam

2015